

การขับเคลื่อน
การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ
ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)

ปี 2560 - ปัจจุบัน

จัดทำโดย คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป สภาการค้าแห่งประเทศไทย

บทสรุปผู้บริหาร

(Executive Summary)

คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนและส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ของเกษตรกรไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานตลอด Value Chain อาทิ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานฟาร์มปศุสัตว์ ระบบจัดการอาหารสัตว์ การแปรรูปอาหาร และการส่งเสริมตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของเกษตรกร ซึ่งมีความร่วมมือกับหอการค้าจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2560 คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป ได้เริ่มต้นโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรโคนอื่อนำร่องจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เลี้ยงโคนอื่อนับเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทย โดยเข้าไปจุดประกายเกษตรกรโคนอื่อนให้ปรับเปลี่ยนกระบวนการเลี้ยงโคแบบพื้นบ้าน มาเป็นการเลี้ยงแบบเชิงคอกตามมาตรฐาน GOOD FARMING MANAGEMENT (GFM) ของกรมปศุสัตว์ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานเนื้อโคเมื่อนำไปแปรรูปและจำหน่ายในห้างค้าปลีก (Modern Trade) พร้อมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ ด้านการปรับปรุงพันธุ์โคนอื่อน อาทิ พันธุ์ชาโลเร่ พันธุ์วากิว ที่ตลาดต้องการ และการผลิตอาหารสัตว์คุณภาพสูงในราคาประหยัด อาทิ กากมันหมักยีสต์ ตลอดจนการผลักดันการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์(โคนอื่อน) และโรงตัดแต่งไปยังภาครัฐ เพื่อประเทศไทยมีจำนวนเพียงพอและลดต้นทุนค่าขนส่งของเกษตรกร อีกทั้ง ส่งเสริมตราสินค้าอาหาร แปรรูปจากเนื้อโค เช่น สะเร็นวากิวของจังหวัดสุรินทร์ โคขุนภูเขาไฟและลูกชิ้นเนื้อดอกถั่วของจังหวัดศรีสะเกษ และสนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดโคนอื่อนร่วมกับสหกรณ์เครือข่ายโคนอื่อน เพื่อประโยชน์การเข้าถึงความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยสนับสนุนการจัดตั้งสหกรณ์โคนอื่อนอกถั่ว จังหวัดศรีสะเกษ ขึ้นสำเร็จ เมื่อปี 2562 มีเกษตรกรเครือข่ายกว่า 500 คน โคนอื่อนรวมกว่า 3,500 ตัว เป็นต้น

ตามที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป ได้ดำเนินการขยายผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนอื่อนตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ไปยังจังหวัดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และตอนล่าง 1-2 และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยตามลำดับ โดยในปี 2564 ขยายผลไปยังจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2565 ขยายผลไปยังจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดนครราชสีมา และปี 2566 ขยายผลไปยังจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดชุมพร รวมพื้นที่ทั้งหมด 8 จังหวัด ที่เป็นแหล่งผลิตโคนอื่อนสำคัญของประเทศกว่า 3.23 ล้านตัว เกษตรกรกว่า 1 ล้านราย หรือคิดเป็นจำนวนโคนอื่อนและเกษตรกรถึง 25% ของภาพรวมในประเทศ

ทั้งนี้ จากการดำเนินโครงการการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ซึ่งคณะกรรมการปศุสัตว์และแปรรูป ได้ดำเนินตามนโยบายของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตามแนวทาง Connect the Dots โดยจะทำหน้าที่เชื่อมโยงการทำงานจากเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งการขับเคลื่อนส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และตอนล่าง 1-2 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ยังต้องขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสร้างความเข้มแข็งเพื่อพลิกฟื้นเกษตรกรและผู้ประกอบการไทย ผู้เลี้ยงโคเนื้อ ให้มีความเข้มแข็งและลดความเหลื่อมล้ำในแต่ละมิติ ดังนี้

1. **ยกระดับมาตรฐานฟาร์มปศุสัตว์ไทย** โดยภาครัฐ กำหนดเป้าหมายให้ปศุสัตว์จังหวัดในการเพิ่มจำนวนฟาร์มโคเนื้อ ให้ได้มาตรฐาน GFM (Good Farming Management) ไม่น้อยกว่า 60% และเร่งรัดการประชาสัมพันธ์และจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ให้ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม รวมถึงพิจารณาส่งเสริมฟาร์มที่มีโอกาสยกระดับฟาร์มสู่มาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice)
2. **ส่งเสริมและเพิ่มจำนวนโรงฆ่าสัตว์ โรงตัดแต่งเนื้อสัตว์ โรงคัดบรรจุ ที่มีมาตรฐาน ในจังหวัดที่เลี้ยงโคเนื้อจำนวนมาก** (อาทิ ขอนแก่น สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา เป็นต้น) เพื่ออำนวยความสะดวกการขนย้ายและลดต้นทุนเกษตรกร ตลอดจนสร้างจังหวัดที่มีศักยภาพเป็น HUB โคเนื้อของประเทศ
3. **ส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทนพืชรายได้น้อย** โดยส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร, วิสาหกิจชุมชน, เกษตรกร ได้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเป็นพืชอาหารสัตว์ที่ตลาดต้องการ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมถึงเจรจาผู้ประกอบการเกี่ยวกับตลาดรับซื้อ
4. **ส่งเสริมให้ร้านค้าสินค้าปศุสัตว์เข้าร่วมโครงการปศุสัตว์ OK** เพื่อสร้างมาตรฐานสินค้าคุณภาพ และสร้างความน่าเชื่อถือและยอมรับแก่ผู้บริโภค

ทั้งหมดนี้ คือ สรุปผลภาพรวมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และตอนล่าง 1-2 และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยคณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป หอการค้าจังหวัด หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายทั่วประเทศ จะร่วมกันสนับสนุนแนวทางและขยายผลการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อทั่วประเทศต่อไป

สารบัญ

ลำดับ	หน้า
1. บทสรุปผู้บริหาร	1
2. สารบัญ	3
3. ความเป็นมาโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน	4
4. ข้อมูลการผลิต การแปรรูป และการตลาดโคเนื้อ ของประเทศไทย	5
5. แนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน	8
6. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดสุรินทร์	9
7. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดสุรินทร์	17
8. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดศรีสะเกษ	18
9. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดศรีสะเกษ	33
10. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดอุบลราชธานี	34
11. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดอุบลราชธานี	37
12. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดบุรีรัมย์	38
13. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดบุรีรัมย์	40
14. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดชัยภูมิ	40
15. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดชัยภูมิ	41
16. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดนครราชสีมา	42
17. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดนครราชสีมา	43
18. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดขอนแก่น	44
19. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดขอนแก่น	47
20. การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดชุมพร	48
21. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดชุมพร	50
22. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ 1 ไร่ 1 ล้านบาท	51
23. ข้อเสนอการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	54
24. การสร้างการรับรู้ผลการดำเนินงานโครงการ	55

โคเนื้อ สัตว์เศรษฐกิจไทย สร้างรายได้สูง โดย หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ความเป็นมาโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตลอดห่วงโซ่อุปทาน

นายสมบัติ สมบูรณ์ เทอดธนา
ประธานหอการค้าจังหวัดสุรินทร์

นายกลินท์ สารสิน
ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ดร.สมบัติ ธีระตระกูลชัย
ประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์
ปศุสัตว์และแปรรูป

นายวิทยา วิจารณ์
ประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ

โครงการ 1 หอการค้า 1 สหกรณ์การเกษตร สุรินทร์ - ศรีสะเกษ ไร่ 1

เมื่อปี 2560 ในการประชุมคณะกรรมการหอการค้าไทย คุณวิทยา วิจารณ์ อดีตประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ และคุณสมบัติ สมบูรณ์ เทอดธนา อดีตประธานหอการค้าจังหวัดสุรินทร์ ได้เสนอประเด็นการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อของทั้งสองจังหวัด เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดสุรินทร์ถือเป็นแหล่งผลิตโคเนื้อที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งในด้านปริมาณการเลี้ยง จำนวนเกษตรกร และมูลค่าการตลาด โดย จ.สุรินทร์ และศรีสะเกษ มีเกษตรกรและปริมาณโคเนื้อเป็นอันดับต้น ๆ ของไทย จ.สุรินทร์ มีเกษตรกรโคเนื้อ 107,231 ราย โคเนื้อ 605,956 ตัว ส่วน จ.ศรีสะเกษ มีเกษตรกรโคเนื้อ 102,963 ราย ปริมาณโคเนื้อ 542,677 ตัว โคเนื้อเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ประชาชนนิยมบริโภค แต่มีการเลี้ยงในระดับอุตสาหกรรมน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเลี้ยงในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย เฉลี่ยรายละ 6 ตัว จึงมีกำไรจาก คุณกลินท์ สารสิน อดีตประธานกรรมการ หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและเป็นโอกาสที่คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรโคเนื้อ ให้มีองค์ความรู้ เข้าถึงกระบวนการผลิตที่สูงขึ้น เพื่อการผลิตสินค้าคุณภาพสูงและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนในอนาคต

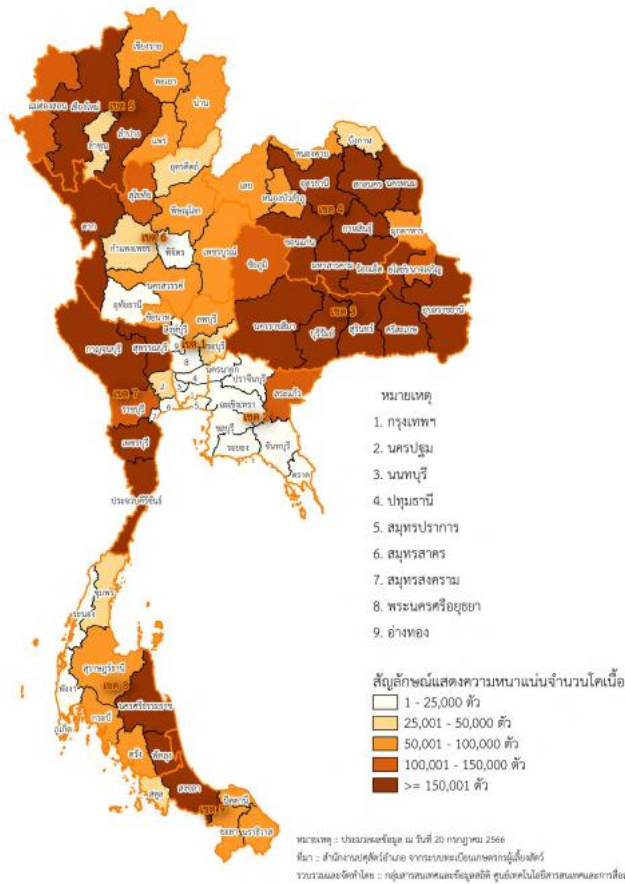

ดร.สมบัติ ธีระตระกูลชัย อดีตประธานคณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูปในขณะนั้น ได้ดำเนินการตามข้อเสนอตามข้างต้น และให้บรรจุเป็นแผนงานของคณะกรรมการฯ นำร่องขับเคลื่อนใน 2 จังหวัดแรก คือ ศรีสะเกษ และ สุรินทร์ โดยศึกษาการเลี้ยงโคขุน โดยเฉพาะสายพันธุ์ลูกผสมเลือดยุโรป เพื่อหาแนวทางการพัฒนาในรูปแบบที่เหมาะสมและยั่งยืน พร้อมทั้งผลักดันให้เกษตรกรเลี้ยงโคขุนในระบบฟาร์มที่ได้มาตรฐาน GFM (Good Farming Management) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต้นของกรมปศุสัตว์ และส่งเสริมเกษตรกรที่มีศักยภาพให้ยกระดับฟาร์มโคเนื้อสู่มาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice) ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลรวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) การแปรรูปและสร้างแบรนด์สินค้าจากเนื้อโคที่จะเป็น อัตลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งจะนำไปสู่การจำหน่ายในระดับ Modern Trade เป็นการเพิ่มช่องทางการตลาด และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรที่ยั่งยืน ก่อนขยายผลการดำเนินงานไปยังจังหวัดข้างเคียงตามลำดับ

ข้อมูลการผลิต การแปรรูป และการตลาดโคเนื้อ ของประเทศไทย

การเลี้ยงโคเนื้อของไทยในปัจจุบัน ขยายตัวอย่างมาก อย่างไรก็ตามปริมาณผลผลิตเนื้อโคคุณภาพสูงยังไม่เพียงพอต่อความต้องการประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการขยายตัวและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ มีส่วนผลักดันให้ความต้องการอาหารเพื่อการบริโภคภายในและภายนอกประเทศสูงขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ จึงเป็นแรงจูงใจและผลักดันให้มีการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อให้มีมาตรฐานสูงขึ้น จาก การเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมหรือแบบรายย่อยซึ่งมีการลงทุนต่ำมาสู่ระบบการเลี้ยงที่อาศัยข้อมูลทางวิชาการและการลงทุนที่มากขึ้น แต่จากจำนวนโคเนื้อทั้งหมดภายในประเทศพบว่าร้อยละ 90 ยังคงอยู่ที่เกษตรกรรายย่อย ดังนั้น โอกาสการเพิ่มผลผลิตของเนื้อโคคุณภาพสูงให้เพียงพอสำหรับการบริโภคในอนาคตจึงต้องเน้นไปที่เกษตรกรรายย่อยเป็นหลัก โดยส่งเสริม ให้มีการรวมกลุ่มแล้วแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น กลุ่มผู้เลี้ยงโคต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และมีสหกรณ์มารับซื้อผลผลิตและแปรรูปออกสู่ตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศต่อไป

แผนที่แสดงความหนาแน่นของจำนวนการเลี้ยงโคเนื้อรายจังหวัด
ปี 2566

เขต ปศุสัตว์	เกษตรกร (ราย)		โคเนื้อ (ตัว)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	1,425,414	100.00	9,655,380	100.00
เขต 1	14,342	1.01	200,473	2.08
เขต 2	21,675	1.52	228,024	2.36
เขต 3	572,565	40.17	3,230,286	33.46
เขต 4	406,560	28.52	2,175,590	22.53
เขต 5	73,669	5.17	722,102	7.48
เขต 6	54,240	3.81	762,088	7.89
เขต 7	65,832	4.62	1,195,923	12.39
เขต 8	121,327	8.51	704,106	7.29
เขต 9	95,204	6.68	436,788	4.52

ลำดับ ที่	จังหวัด	โคเนื้อ (ตัว)	
		จำนวน	ร้อยละ
1	สุรินทร์	605,956	6.28
2	นครราชสีมา	577,821	5.98
3	บุรีรัมย์	558,920	5.79
4	ศรีสะเกษ	542,677	5.62
5	อุบลราชธานี	540,705	5.60

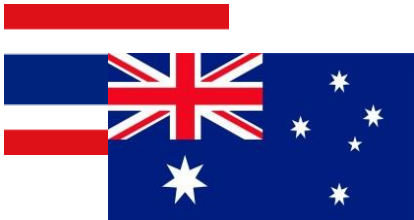
จากข้อมูลของกรมปศุสัตว์ ในปี 2566 (ม.ค.-ส.ค.) ประเทศไทยมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อโดยรวม 1,425,414 ราย จำนวนโคเนื้อ 9,655,380 ตัว ในจำนวนนี้เป็นโคเนื้อที่เลี้ยงในฟาร์มมาตรฐาน GFM จำนวน 4,918 ฟาร์ม คิดเป็นโคเนื้อกว่า 1.3 แสนตัว (9.12%) และฟาร์มมาตรฐาน GAP จำนวน 174 ฟาร์ม คิดเป็นโคเนื้อกว่า 32,855 ตัว (2.30%) โดยมีสัดส่วนการเลี้ยงโคเนื้อจำนวน 6.77 ตัว/ราย จังหวัดที่เลี้ยงโคเนื้อมากที่สุดคือ สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ตามลำดับ จึงเห็นได้ว่าการเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อย และ 88 % เลี้ยงในฟาร์มที่ยังไม่ได้มีมาตรฐาน ขาดความรู้ และทักษะในการคัดเลือกสายพันธุ์ ขาดเงินทุนและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตเนื้อโคโดยรวมของประเทศต่ำ

ปี 2566 (ม.ค.-ส.ค.) ประเทศไทยมีการนำเข้าโคเนื้อ อมีชีวิตจากต่างประเทศ 56,359 ตัว นำเข้าจากประเทศเมียนมา 54,519 ตัว ออสเตรเลีย 1,679 ตัว สหรัฐอเมริกา 118 ตัว ส่งออกโคเนื้อ อมีชีวิต 70,929 ตัว ไปยังประเทศลาว 43,628 ตัว มาเลเซีย 23,631 ตัว กัมพูชา 2,966 ตัว เมียนมา 481 ตัว และเวียดนาม 223 ตัว สำหรับเนื้อโคเป็นสินค้าที่ตลาดภายในประเทศขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะเนื้อโคคุณภาพ ซึ่งผลผลิตเนื้อโคคุณภาพในประเทศมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องนำเข้าเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย

นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น และอื่นๆ ซึ่งตลาดเนื้อโคขุนคุณภาพไขมันแทรกของประเทศไทย นิยมบริโภคเนื้อโคนำเข้าจากต่างประเทศ โดยนำเข้าเนื้อโคจำนวน 16,986.07 ตัน มูลค่า 4,349.68 ล้านบาท เป็นการนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย 8,186 ตัน มูลค่า 2,988.2 ล้านบาท อาร์เจนตินา 4,459.2 ตัน มูลค่า 147.15 ล้านบาท นิวซีแลนด์ 2,421.8 ตัน มูลค่า 491.6 ล้านบาท บราซิล 740 ตัน มูลค่า 40.7 ล้านบาท ญี่ปุ่น 330 ตัน มูลค่า 540.33 ล้านบาท ซึ่งหากประเทศไทยสามารถผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพสูงที่มีไขมันแทรกได้เพิ่มขึ้น ประเภทเนื้อโคลูกผสมเลือดยุโรป เช่น พันธุ์ชาโรเลส์ แองกัส บราห์มัน หรือโคเนื้อลูกผสมจากญี่ปุ่น เช่น โคลูกผสมไทยวากิว ประเทศไทยจะสามารถลดการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศได้

การลงนาม FTA ระหว่าง ไทย-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ส่งผลให้ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป อัตราภาษีนำเข้าเนื้อโคจากประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ มายังประเทศไทยเท่ากับ 0% และไม่มีมาตรการกีดกันโควตานำเข้าแต่อย่างใด (No Special Safeguard) จึงควรพิจารณาหาทางลดผลกระทบจากความตกลง FTA ไทย-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ ด้วยการเพิ่มช่องทางการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพที่มีไขมันแทรก โดยเฉพาะสายพันธุ์ลูกผสมวากิวที่เลี้ยงด้วยธัญพืชในประเทศ เช่น การส่งเสริมเกษตรกรจังหวัดสุรินทร์ ไร่ข้าวหอมมะลิ ปลายข้าวหอมมะลิ ฟางข้าวหอมมะลิ ซึ่งเป็นวัตถุดิบคุณภาพดี มีอยู่ในท้องถิ่น ร่วมกับการใช้กากมันหมักยีสต์มาเลี้ยงโคเนื้อเป็นการลดต้นทุนการผลิตเนื้อที่ได้ มีความนุ่ม รสชาติอร่อย และมีกลิ่นหอมจากข้าวหอมมะลิ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวที่จะสามารถแข่งขันกับเนื้อนำเข้าได้ อันจะเป็นการเพิ่มช่องทางการแข่งขัน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในประเทศต่อไป

FTA ไทย-ออสเตรเลีย

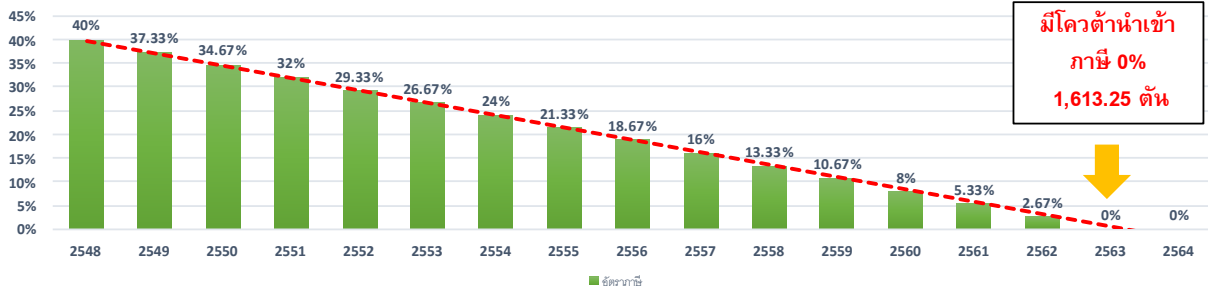

มีผลวันที่ 1 มกราคม 2548

เดิม ไทยเก็บภาษีนำเข้าเนื้อโค 40%

ใหม่ อัตราภาษี 0% (1 มค 64)

อัตราการลดภาษีนำเข้าเนื้อโคจากออสเตรเลีย ของไทย

FTA ไทย-นิวซีแลนด์

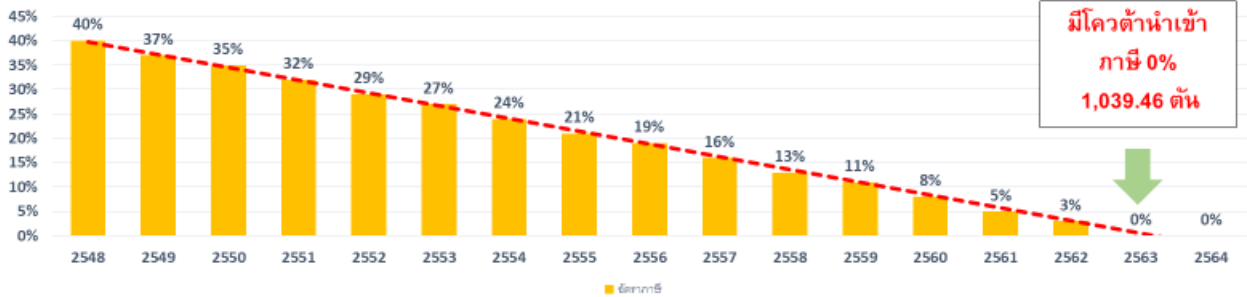

มีผลวันที่ 1 มกราคม 2548

เดิม ไทยเก็บภาษีนำเข้าเนื้อโค 40%

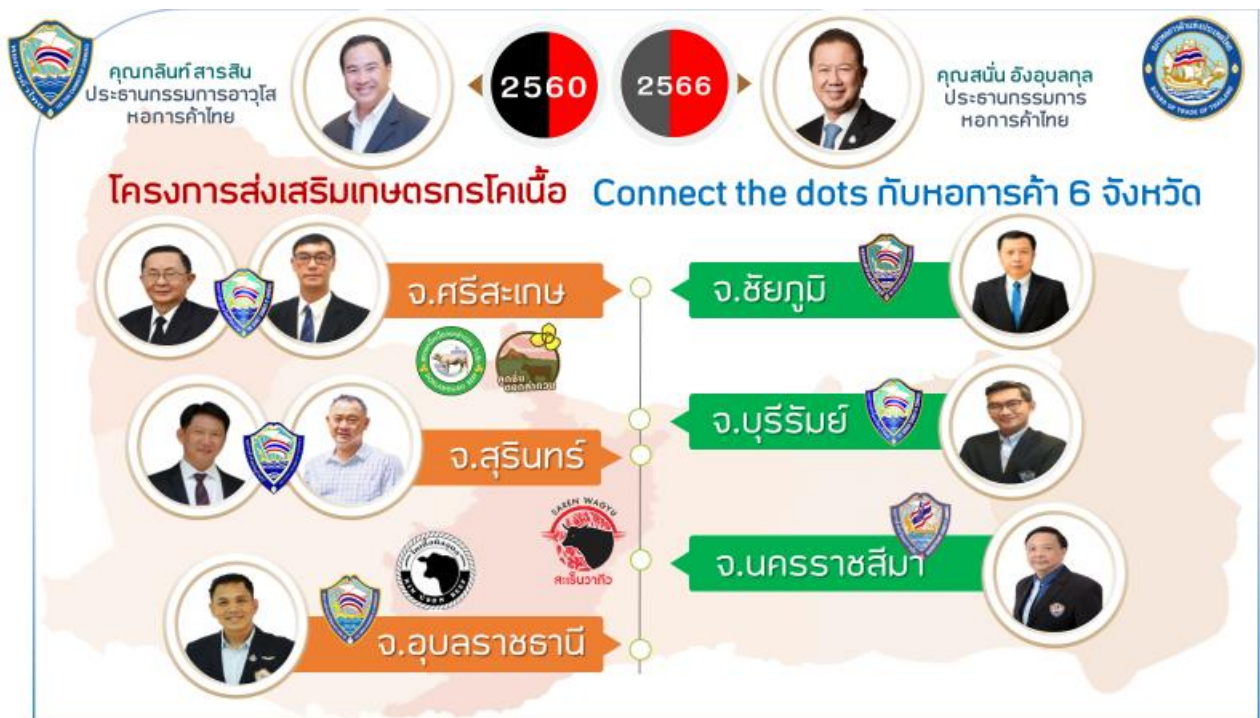
ใหม่ อัตราภาษี 0% (1 มค 64)

อัตราการลดภาษีนำเข้าเนื้อโคจากนิวซีแลนด์ ของไทย

แนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

จากข้อมูลดังกล่าว คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย จึงได้ร่วมกับ หอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และ 2 ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี และหอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง คือ ขอนแก่น สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทั้ง 7 จังหวัด สถาบันการศึกษา สถาบันการเงิน เพื่อร่วมกันดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรโคเนื้อให้ก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป

ปัจจัยที่สู่ความสำเร็จของโครงการมาจากการวางพื้นฐานที่ดี คณะกรรมการฯ จึงได้กำหนดกรอบการทำงานส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อฯ ประกอบด้วย

- 1) การผลักดันให้เกษตรกรขอรับรองฟาร์มโคเนื้อตามมาตรฐาน GFM (Good Farming Management) ของกรมปศุสัตว์ และส่งเสริมเกษตรกรที่มีศักยภาพให้ยกระดับมาขอรับรองฟาร์มโคเนื้อตามมาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice)
- 2) ส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์คุณภาพสูงแต่ต้นทุนผลิตต่ำ โดยใช้วัตถุดิบการเกษตรในพื้นที่และวัสดุเหลือใช้ เช่น กากมันสำปะหลังหมักกีสต์ เป็นอาหารโค เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- 3) การพัฒนาสายพันธุ์โคลูกผสมเพื่อให้ได้เนื้อที่มีไขมันแทรกตามที่ตลาดต้องการ เช่น ลูกผสมยุโรป (พันธุ์พันธุ์ชาโรเล่ พันธุ์แองกัส) และโคลูกผสมญี่ปุ่น ไทยวากิว เป็นต้น
- 4) ยกระดับหรือปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ โรงตัดแต่ง และ โรงแพคบรรจุเนื้อสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากล อาทิ GMP (Good Manufacturing Practice), HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point), HALAL เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมทำตลาดระดับบน เช่น Modern Trade, ภัตตราคารร้านอาหารที่ใช้เนื้อคุณภาพสูง
- 5) การสร้างแบรนด์สินค้าและทำตลาดเนื้อโคแปรรูป ตอบสนองความต้องการผู้บริโภคทุกระดับ
- 6) การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการผลิต อาทิ แอปพลิเคชันบันทึกผลการเลี้ยงโคเนื้อและการตลาด “เซียนป๊ฟ”
- 7) การส่งเสริมเกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ หรือปลอดดอกเบี้ย เช่น กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ (FTA) หรือ กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นต้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป ได้ลงพื้นที่ขับเคลื่อนจังหวัดสุรินทร์ และ ศรีสะเกษ เป็นจังหวัดนำร่องส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ และได้ขยายผลไปจังหวัดอุบลราชธานี บุรีรัมย์ ชัยภูมิ นครราชสีมา และขอนแก่น โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดสุรินทร์

ปี 2560 - 2561 จุดเริ่มต้นของโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อครบวงจรของหอการค้าไทย คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป ได้ร่วมกับคณะผู้บริหารหอการค้าจังหวัดสุรินทร์ ปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ผู้นำกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนฯ ร่วมขับเคลื่อนดำเนินงานโครงการ 1 หอการค้า 1 สหกรณ์ เพื่อมุ่งพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชนโคเนื้ออวากิวของ จ.สุรินทร์ โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร ที่จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน ให้มีความสมบูรณ์ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ด้านการผลิต การตลาด การแปรรูปเนื้อโคคุณภาพออกสู่ตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

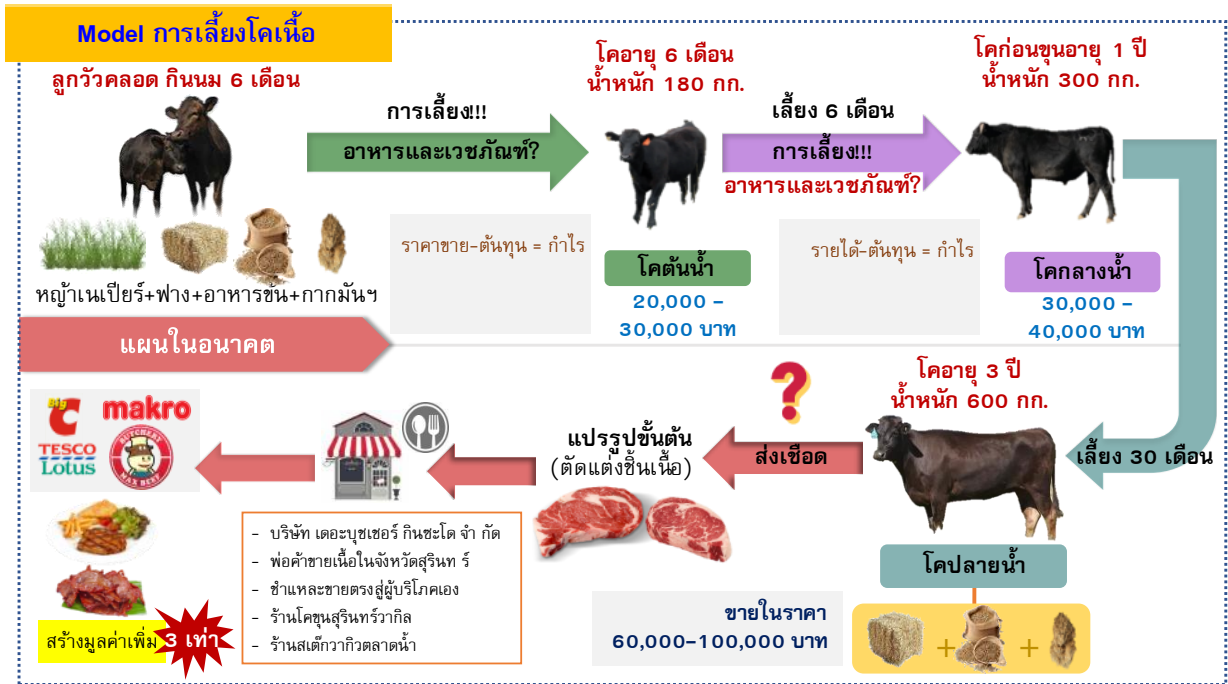
คณะกรรมการฯ ลงพื้นที่หารือกับวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร เยี่ยมชมกระบวนการเลี้ยงโคขุน สายพันธุ์ไทยวากิว และเยี่ยมชมโรงฆ่าสัตว์ อบต.สลักได

พื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได ซึ่งจัดตั้งกลุ่ม เมื่อ 8 พฤษภาคม 2556 สมาชิกเริ่มแรก 9 ราย ปัจจุบัน 120 ราย โดยการริเริ่มของ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ เสนอขอของบจาก อบจ.สุรินทร์ เพื่อยกระดับการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ โดยใช้น้ำเชื้อ สายพันธุ์วากิว ประธานกลุ่ม ชื่อ นางเคียงเดือน สงวนชื่อ ที่ทำการกลุ่มตั้งอยู่ ณ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสลักได จ.สุรินทร์

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบฯ มีสมาชิกเครือข่าย 8 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ อ.สังขะ จ.สุรินทร์
2. วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผสมผสานและปศุสัตว์บ้านเมืองเพชร อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
3. วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อบ้านหนองเทพ อ.ศรีณรงค์ จ.สุรินทร์
4. กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน บ้านตบหุ อ.นาจรวาย จ.อุบลราชธานี
5. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโค อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์
6. กลุ่มผู้เลี้ยงวัว ต.ฉะนิยง อ.เมือง จ.สุรินทร์
7. วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกพืชและแปรรูปอาหารสัตว์ ต.บ้านพลวง อ.ปราสาท จ.สุรินทร์
8. กลุ่มผู้เลี้ยงโค ต.แคน อ.สนม จ.สุรินทร์

ตัวอย่าง โมเดลการขุนโคสายพันธุ์วากิวของวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได ในระยะต่างๆ

เนื่องจากกลุ่มฯมีการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้ออย่างเป็นระบบเรื่อยมา และได้พัฒนาเข้าสู่การเลี้ยงโคเนื้อสายพันธุ์ลูกผสมวากิวคุณภาพสูง โดยใช้น้ำเชื้อโควากิว ซึ่งมีการถ่ายทอดพันธุกรรมการแทรกของไขมันในกล้ามเนื้อสูง ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้เนื้อมีคุณภาพ สะอาดปลอดภัย ทัดเทียมกับเนื้อโคที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ มีรสชาติอร่อย ขายได้ราคาสูง อีกทั้ง วิสาหกิจฯยังเป็นจุดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสถานที่ศึกษาดูงานของผู้ที่สนใจการเลี้ยงโคขุน เป็นจุดเชื่อมโยงวัตถุดิบ สินค้าและผลิตภัณฑ์ของสมาชิก สร้างความเข้มแข็งมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนให้ชุมชนเป็นอย่างดี ประกอบกับจังหวัดสุรินทร์มีโรงฆ่าโค มาตรฐาน ขจส.2 ห้องบ่มเนื้อ ห้องตัดแต่งเนื้อ ดำเนินการโดย อบต.สลักได จ.สุรินทร์ จึงเป็นจุดแข็งของเกษตรกร ผู้ประกอบการ ในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียงที่จะเข้ามาใช้บริการ

จ.สุรินทร์ : หอฯ ผลักดันทำมาตรฐานฟาร์ม GFM & GAP ได้โคเนื้อคุณภาพ

นายสมบัติ สมบูรณ์เทอดหนา
อดีตประธานหอการค้า จ.สุรินทร์

นายวิศักดิ์ พิษณุวงษ์
ประธานหอการค้า จ.สุรินทร์

ภาพการส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อในระบบฟาร์มมาตรฐาน

ปี 2562 – 2563 การดำเนินงานส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อ จ.สุรินทร์ มีความคืบหน้าและประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องในการรวมกลุ่มการผลิตของเกษตรกรโคเนื้อ ภายใต้การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณดำเนินการ คณะกรรมการฯ จึงได้ขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานภายนอกต่างๆ อาทิ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ หรือที่รู้จักในชื่อกองทุนฯ FTA โดยเชิญผู้นำกลุ่มวิสาหกิจฯและตัวแทนเกษตรกรเข้าพบหารือกับผู้บริหารกองทุนฯ เพื่อเสนอ “โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร” ในการขอกู้เงินปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนฯ เพื่อใช้เพิ่มปริมาณการผลิตโคขุน (โคเนื้อลูกผสมวากิว) ของกลุ่มเฉลี่ยเดือนละ 20 ตัว, ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อลูกผสมวากิวด้วยการบริหารจัดการเลี้ยงโคขุนรูปแบบคอกกลางและเพิ่มช่องทางในการแข่งขัน รองรับผลกระทบที่จะเกิดจาก FTA วงเงินรวม 21.88 ล้านบาท โดยมี กรมปศุสัตว์ และปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ (โครงการฯได้รับอนุมัติงบฯ ในปี 2564)

เข้าพบหารือคุณเอกเรข ตรีลพ ผู้แทนกองทุนปรับโครงสร้างฯ (กองทุน FTA) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะกรรมการฯ ได้ส่งเสริมการพัฒนาตลาด การสร้างแบรนด์สินค้าเนื้อโค เพื่อให้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด โดยหอการค้าจังหวัดสุรินทร์ได้ออกแบบโลโก้ “สะเร็นวากิว” ภายใต้แนวคิด โควากิวเนื้อมีไขมันแทรก กินแล้วนุ่มลิ้น ละลายในปาก เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ควบคู่กับการทำตลาดเนื้อแบบต่างๆ ของกลุ่มฯ

สะเร็นวากิว : อร่อยนุ่ม คู่มราคา

ฟางข้าวหอมมะลิ

กากมันสำปะหลังหมักยีสต์

เทคนิคการเลี้ยงโคขุน “สะเร็นวากิว” โดย คุณเคียงเดือน สงวนชื่อ ประธานวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจรตำบลสลักไถ่ จ.สุรินทร์ ดังนี้

1) **สายพันธุ์** โดยเลือกใช้พ่อพันธุ์ที่สืบเชื้อสายจากวัววากิว สายทาจิเมะ ซึ่งมีไขมันแทรกในเนื้อสูงกว่าสายอื่นๆ โดยนำน้ำเชื้อมาผสมกับแม่พันธุ์ลูกผสมที่มีในพื้นที่ และมีการขึ้นทะเบียนแม่พันธุ์ กำหนดราคาซื้อลูกที่เกิดอย่างชัดเจน รวมถึงการทำข้อตกลงในการรับซื้อเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกร

2) **การจัดการฟาร์ม** โดยการจัดการฟาร์มต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานที่ได้รับการรับรอง

3) **อาหาร**

- ✓ อาหารลูกโคหย่านม-12 เดือน อาหารเน้นธัญพืชขย่อยง่ายโปรตีนสูงมีนมผงเป็นส่วนประกอบ อาหารหย่านมใช้หญ้าแห้งและหญ้าสดคุณภาพดี
- ✓ อาหารโคอายุ 13-18เดือน อาหารชั้นโปรตีน16% อาหารหย่านมเน้นหญ้าสด เสริมด้วยฟางข้าว
- ✓ อาหารโคอายุ 18 เดือน - ส่งแปรสภาพ อาหารชั้นโปรตีน12% งดหญ้า เน้นฟางข้าวเสริมด้วยวัตถุดิบพลังงานสูงเช่นปลายข้าว รำข้าว

ทั้งนี้ ราคาอาหารชั้นเฉลี่ย 13 บาท/กก กินวันละ 2 มื้อ ปริมาณการกินเฉลี่ย 2.5-3% ของน้ำหนักตัวโค และโคจะมีอัตราเติบโตเฉลี่ยวันละ 0.8 - 1 กก.

ที่เด็ดของ “สะเร็นวากิว”

1) ใช้รำและปลายข้าวหอมมะลิ เป็นส่วนผสมในอาหารชั้น และให้กินฟางข้าวหอมมะลิ ทำให้เนื้อนุ่มลิ้นหอมเป็นอัตลักษณ์ รวมถึงให้กากมันสำปะหลังหมักยีสต์ ให้เกิดแอลกอฮอล์อ่อนๆ ทำให้โคอารมณ์ดี

2) ทำหมันตั้งแต่เล็ก ทำให้โคสงบไม่ศึกคนอง รวมถึงการหมักกากมันสำปะหลังให้เกิดแอลกอฮอล์อ่อนๆ ทำให้โคอารมณ์ดี

3) ควบคุมอายุโค เมื่อส่งแปรรูปไม่เกิน 30 เดือน ทำให้เกิดความนุ่มของเนื้อจากโคหนุ่มรวมกับความนุ่มจากไขมันที่แทรกในเนื้อที่มาจากสายพันธุ์ (เลือกใช้พ่อพันธุ์ ที่สืบเชื้อสายจากโควากิวดำสายทาจิมะ ซึ่งมีไขมันแทรกในเนื้อสูงกว่าสายอื่นๆ โดยนำน้ำเชื่อมผสมกับแม่พันธุ์ลูกผสมที่มีการขึ้นทะเบียนแม่พันธุ์ไว้ และกำหนดราคาซื้อลูกที่เกิดอย่างชัดเจน

4) ทำข้อตกลงในการรับซื้อเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกร

ตัวอย่างเนื้อโควากิวแปรรูปของคุณเคียงเดือน สงวนชื่อ ที่จำหน่ายในร้านอาหารปิ้งย่าง แบรนด์ Maruto

ในปี 2564 – 2565 ขยายผลโครงการครอบคลุมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1-2 ประกอบด้วย นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และ อุบลราชธานี และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (ขอนแก่น) โดยเป็นการสร้างเครือข่ายเกษตรกรในการผลิตโคเนื้อตลอด Value Chain รวมถึงเชื่อมโยงหน่วยงานสนับสนุนด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าจากโคเนื้อ ประสานการเข้าทำตลาดเนื้อโคแปรรูปในกลุ่ม Modern Trade เช่น Makro ปัจจุบันเกษตรกรโคเนื้ออีกกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายการผลิต โดย จ.สุรินทร์ เป็นจังหวัดรับซื้อลูกโคและขุนโคปลายน้ำ โดยใช้โคลูกผสมสายพันธุ์ทาจิมะ รุ่นที่ 3 (F3) ซึ่งเหมาะกับการขุนไขมันแทรกมากที่สุด เพราะโคขุนวากิวปลายน้ำจังหวัดสุรินทร์ หลังเชือดและบ่มซากไม่น้อยกว่า 7 วัน จะมีมูลค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 100,000 บาท/ตัว ปัจจุบันกำลังการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

สู่การขับเคลื่อนการทำเกษตรมูลค่าสูง ภายใต้ Concept 1 ไร่ 1 ล้าน ของหอการค้าไทย ด้วยแนวคิดที่ว่า จะทำอย่างไรให้เกษตรกรที่เลี้ยงโคแบบตามมีตามเกิด มูลค่าเฉลี่ยตัวละไม่กี่หมื่นบาท เปลี่ยนไปสู่การเลี้ยงโคเนื้อ (แบบประณีต) ที่จะมีราคาขายประมาณตัวละ 130,000 -170,000 บาท ซึ่งถ้าเกษตรกรเปลี่ยนการเลี้ยงจะมีรายได้สูงขึ้น ตาม Concept 1 ไร่ 1 ล้านบาท หรืออาจมากกว่านั้นหลายเท่าตัว มีผลทำให้อุตสาหกรรมโคเนื้อไทยเปลี่ยนไป และเกษตรกรจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในที่นี้ ยกตัวอย่าง คุณเคียงเดือน สงวนชื่อ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได และเจ้าของบ้านสวนฟาร์ม ผู้เลี้ยงโคลูกผสมสายพันธุ์วากิวที่เน้นขุนโคให้มีลายไขมันแทรก ส่งตลาดร้านขายเนื้อ ร้านอาหารทั้งไทยและต่างประเทศ

Model ฟาร์มโควากิว
1 ไร่ 12.88 ล้านบาท

บ้านสวนฟาร์ม
 104 หมู่ 3 ต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์

คุณเคียงเดือน สวงวนชื่อ (คุณกุง)
 เจ้าของฟาร์ม

การเลี้ยงโควากิว บ้านสวนฟาร์ม
(รอบการขุน 2 ปี 96 ตัว)

โรงเรือนที่ 1 ขนาด 12x21 เมตร เลี้ยง 36 ตัว/โรงเรือน
โรงเรือนที่ 2 ขนาด 10x18 เมตร เลี้ยง 32 ตัว/โรงเรือน
โรงเรือนที่ 3 ขนาด 5x24 เมตร เลี้ยง 16 ตัว/โรงเรือน
โรงเรือนที่ 4 ขนาด 5x18 เมตร เลี้ยง 12 ตัว/โรงเรือน

4 โรงเรือน ใช้พื้นที่รวม 642 ตรม.
 เลี้ยงโควากิว 96 ตัว

พื้นที่ 1 ไร่ ประกอบด้วย

- พ.น.โรงเรือนเลี้ยงโค 96 ตัว
- ปอหมักจากมันสำปะหลัง
- โรงเรือนเก็บอาหาร
- โรงเรือนเก็บมูลโคตากแห้ง

ต้นทุน	ต้นทุนประกอบด้วย
77,430 บาท/ตัว 7,433,280 บาท/ไร่	โคเข้าขุน 25,000 บาท อาหาร, ยา-วัคซีน, ค่าน้ำ-ไฟ, ค่าแรง 52,430 บาท

ตัวอย่าง ต้นทุนการเลี้ยงโคขุนสายพันธุ์ลูกผสมวากิวและการจำหน่าย ของ บ้านสวนฟาร์ม จ.สุรินทร์

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดสุรินทร์

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
<p>1. จำนวนฟาร์มโคเนื้อมาตรฐาน GFM และ GAP ภายในจังหวัดยังมีไม่มาก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ หอการค้าไทย หอการค้าจังหวัดสุรินทร์ ปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ ร่วมส่งเสริมเกษตรกรให้ขึ้นทะเบียนฟาร์ม และติดตามในรายที่ขาดการต่ออายุ ○ สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรยกระดับฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่มาตรฐาน GAP อาทิ Maxbeef เพิ่มราคารับซื้อโคเนื้อที่มาจากฟาร์ม GAP อัตรา 1 บาท/กก.
<p>2. ต้นทุนค่าอาหารโคสูงขึ้น ขณะที่ราคารับซื้อโคเนื้อไทยถูกจำกัดจากการตรวจพบใช้สารเร่งเนื้อแดง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ เสนอการผลิตอาหารสัตว์ลดต้นทุน เช่น กากมันหมักยีสต์ หรือใช้วัสดุการเกษตรในพื้นที่ ○ ประสานงานกรมปศุสัตว์เร่งรัดการตรวจประเมินฟาร์มปลอดสารเร่งเนื้อแดง และเร่งเจรจาประเทศคู่ค้าให้เพิ่มจำนวนนำเข้าโคเนื้อไทย
<p>3. ปริมาณนำเข้าโคเข้าขุนของเกษตรกรน้อยกว่าความต้องการของตลาด เนื่องจากใช้ต้นทุนสูง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ใช้งบประมาณจากกองทุนฯ FTA จัดซื้อพันธบัตรโคในกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายโครงการฯ และเชิญชนวนกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆที่มีความพร้อมเสนอโครงการขอรับงบประมาณฯ ○ เจริญสถาบันการเงินพิจารณาสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
<p>4. การสร้างแบรนด์สินค้าและทำตลาดสินค้าแปรรูปจากเนื้อโค</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประชาสัมพันธ์แบรนด์สระเร็นนาควิว ให้เป็นที่รู้จักด้วยการใช้ควบคู่กับแบรนด์ต่างๆ ○ กระตุ้นการบริโภคด้วยการจัดเทศกาลบริโภคเนื้อโค ของดีจังหวัดสุรินทร์
<p>5. โรงฆ่าโคและโรงตัดแต่ง ที่ อ.สลักไถ่ มีพื้นที่จำกัดและยังไม่ได้มาตรฐาน GMP</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประสานงานผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เร่งผลักดันโครงการการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์ (โคเนื้อ) แห่งใหม่เข้าสู่แผนงบประมาณของจังหวัด ○ เสนอปรับปรุงโรงฆ่าของ อบต.สลักไถ่ ที่มีอยู่ให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น อาทิ GMP HALAL พร้อมเพิ่มขนาดกำลังการผลิต

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดศรีสะเกษ

ปี 2560 – 2561 คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป พร้อมด้วยคณะผู้บริหารหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ปศุสัตว์จังหวัดศรีสะเกษ บริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อชุมชน) จำกัด ร่วมลงพื้นที่วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อบ้านหนองคัน อ.กันทรลักษ์ โดยคำแนะนำของประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ที่เห็นว่าเกษตรกรกลุ่มนี้มีศักยภาพในการเลี้ยงโคเพื่อผลิตลูกที่มีคุณภาพจำหน่ายภายในกลุ่มจังหวัด โดยคณะฯ เข้าพบหารือกับคุณบรรจง ไจทรง ประธานกลุ่มฯ โดยให้คำแนะนำเรื่องการเลี้ยงโคในระบบฟาร์มมาตรฐาน, การรวมเครือข่ายการผลิตโคต้นน้ำ, การรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อพัฒนาเป็นสหกรณ์การเกษตรในอนาคต เป็นต้น

ภายหลังการลงพื้นที่ คณะฯ ได้จัดทำแบบสำรวจข้อมูลการเลี้ยงโคของกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองคัน พบว่ากลุ่มฯ มีสมาชิกทั้งหมด 57 ราย โคเนื้อรวม 538 ตัว จุดเด่นคือการเลี้ยงโคแบบต้นน้ำ โดยจะเลี้ยงลูกโคหลังคลอดนาน 6 เดือน แล้วจำหน่ายต่อในราคา ตัวละ 30,000 บาท รูปแบบการเลี้ยงโคเนื้อของกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองคัน มีทั้งการเลี้ยงโคต้นน้ำ (ผลิตลูก) โดยแม่พันธุ์ร้อยละ 96 มาจากการเพาะเลี้ยงภายในฟาร์มตัวเอง หลังจากนั้นเกษตรกรร้อยละ 93.0 จะนำลูกโคหย่านมาอายุ 6 เดือน น้ำหนักประมาณ 180 กก. ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงในฟาร์มตนเองนี้เข้าเลี้ยงต่อเป็นโคกลางน้ำ (โคก่อนขุน) ส่วนเกษตรกร ร้อยละ 3.5 จะขายลูกให้แก่เกษตรกรรายอื่น และพ่อค้าที่มารับซื้อ เพื่อนำไปเลี้ยงเป็นโคกลางน้ำ (โคก่อนขุน) ในราคาตัวละ 30,000 บาท ทั้งนี้ เกษตรกรบ้านหนองคันยังไม่มี การเลี้ยงโคปลายน้ำ (โคขุน) เนื่องจากต้นทุนอาหารสูง และขาดแคลนเงินทุนในการเลี้ยง

ต่อมา หอการค้าไทยร่วมกับหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ปศุสัตว์จังหวัดศรีสะเกษ ผลักดันการรวมกลุ่ม การผลิตของเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดศรีสะเกษ โดยจัดตั้งสหกรณ์โคเนื้อดอกกล้าดวน จำกัด ขึ้นเมื่อเดือน มิถุนายน 2561 สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกกว่า 500 ราย มีโคเนื้อรวมกว่า 3,000 ตัว ที่ผ่านมากเกษตรกร เริ่มปรับเปลี่ยน รูปแบบการเลี้ยงจากแบบปล่อย มาเลี้ยงแบบขังคอกมาตรฐาน โดยมีเกษตรกรจำนวน 43 ราย ที่ได้รับรองฟาร์ม มาตรฐาน GFM แล้ว สำหรับตลาดรับซื้อหลัก ได้แก่ สหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ จำกัด (Maxbeef) การดำเนินงาน ดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายหอการค้าไทย คือ **1 หอการค้า 1 สหกรณ์**

ภาพการแนะนำโครงการและการผลิตอาหารสัตว์ ให้กับ วิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว อ.ปรางค์กู่

ในปี 2562-2563 ขยายผลโครงการไปยังกลุ่มวิสาหกิจโคเนื้ออื่นๆ ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยง โคเนื้อบ้านแสนแก้ว อ.ปรางค์กู่ โดยคุณชัย ประเสริฐ บุญเสริม ประธานกลุ่มฯ ให้ข้อมูลว่าเป็นกลุ่มที่เลี้ยงแม่โค เพื่อผลิตลูกขาย รวมถึงเริ่มมีการเลี้ยงโคขุนระยะกลางน้ำภายหลังที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนฯ FTA จำนวน 22 ล้านบาท เพื่อซื้อแม่พันธุ์ผลิตลูกโคขุนขายจากเงินกู้ดังกล่าว กลุ่มฯ ได้ซื้อวัวแม่พันธุ์จำนวน 135 ตัว ที่มีลูกติดท้อง 125 ตัว เข้าเลี้ยง พร้อมทั้งการใช้อาหารสัตว์ประเภทอาหารข้นและอาหารหยาบ สิ่งที่คณะกรรมการฯ ได้ติดตามและให้การ สนับสนุน คือ แผนการผลิตลูกโค การสนับสนุนน้ำเชื้อผสมเทียม การทำทะเบียนสัตว์ การรับรองฟาร์ม GFM และ ด้านมาตรฐานอาหารสัตว์ โดยคณะกรรมการฯ ได้ประสานงานเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ร่วมลงพื้นที่ให้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการขุนโค อาทิ สายพันธุ์ อาหารสัตว์ และการจัดการที่ดี

ส่งเสริมเกษตรกรต้นแบบ คุณจำนงค์ จังอินทร์ เจ้าของอัมรีฟาร์ม อ.ห้วยทับทัน

อัมรีฟาร์ม : ฟาร์มโคขุนคุณภาพสูงเกรดพรีเมียม

ฟาร์มมาตรฐานGFM/ฟาร์มโคขุนปลอดสารเร่งเนื้อแดง

วัตถุประสงค์

1. ผลิตโคขุนคุณภาพสูง
2. เพื่อเพิ่มรายได้

เป้าหมาย

1. จำหน่ายโคขุน ปีละ 24 ตัว
มูลค่า 1,920,000 บาท
2. เครือข่ายจำหน่าย
เดือนละ 10-15 ตัว

การจำหน่าย

1. ส่งสหกรณ์โคขุนโคเนื้อ จำกัด (Maxbeef)
2. สภาพดีกลม ชิ้นเป็นมัน
3. หลังเป็นกระดาน
4. น้ำหนัก 500 ขึ้นไป

มีฟาร์มเครือข่าย

40 ราย

โคขุนคุณภาพสูง 400 ตัว

โรงเรือน

1. สูง 3 เมตร
2. พื้นคอนกรีต เขียง 10-15 ซม.
3. คอกขนาด 3*3 ม./ตัว
4. มีวีรอบบริเวณโรงเรือน

พันธุ์โคขุน

1. ซาร์โลแล่ส 50 -75%
2. แองกัส 50 -75%
3. วากิว 50 -75%

การขุน

1. อายุเริ่มขุน 1.6 - 4 ปี
2. น้ำหนักเข้าขุน 350 กก.
3. เพศผู้ตอนฆ่าก่อนขุน
4. ระยะเวลาขุน 8 -12 เดือน

อาหาร

1. อาหารข้น โปรตีน 14 %
2. กากมันหมักยีสต์
3. ฟาง/หญ้าเนเปียร์สด/หมัก

การจัดการฟาร์ม

1. อาหารข้น: กากมันหมักยีสต์ (1 : 2 และ 1 : 3) เฉลี่ย 12 กก./วัน
2. ให้อาหารวันละ 3 ครั้ง
3. ฟางเติมที่น้ำสะอาด
4. เก็บมูลโคออกทุกวัน
5. ตัดไฟไล่แมลงให้เพียงพอ

ภาพแสดงข้อมูลอัมรีฟาร์ม ณ ปี 2564

คณะกรรมการฯ สนับสนุนเกษตรกรโคเนื้อต้นแบบความสำเร็จ ได้แก่ คุณจ่านงค์ จังอินทร์ เจ้าของอัมรีฟาร์ม อ.ห้วยทับทัน ซึ่งเป็นฟาร์มมาตรฐาน GFM ของกรมปศุสัตว์ และได้รับรองฟาร์มปลอดสารเร่งเนื้อแดง มีจุดเด่นจากการเลี้ยงโคขุนแบบประณีต เน้นสายพันธุ์ลูกผสมยุโรปเพื่อให้ได้เนื้อโคมีไขมันแทรกคุณภาพสูง อาทิ สายพันธุ์พันธุ์ซาร์โลแล่ส วากิว แองกัส โดยฟาร์มจะใช้แม่โคพื้นฐานลูกผสมพื้นเมืองบราห์มัน ผสมกับพ่อสายพันธุ์พันธุ์ซาร์โลแล่ส วากิว แองกัส จนได้ลูกสายเลือด 50% - 75% โดยจะไม่ใช้เปอร์เซ็นต์เลือดต่ำหรือสูงกว่านี้ เพราะโคจะโตช้าและไม่ทนสภาพอากาศ

พ่อพันธุ์พันธุ์ซาร์โลแล่ส

พ่อพันธุ์แองกัส

พ่อพันธุ์วากิว

ที่ผ่านมา คุณจำนงค์ ได้ริเริ่มเชิญชวนเกษตรกรปรับเปลี่ยนการเลี้ยงโคเนื้อจากวิธีการดั้งเดิมมาเป็น การเลี้ยงแบบขังคอก เพื่อการผลิตโคขุนคุณภาพสูงและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร ปัจจุบันปี 2566 มีสมาชิกเข้าร่วม แล้ว 67 ราย คาดว่าจะจำหน่ายโคขุนออกตลาดในปี 2566 จำนวน 120 ตัว มูลค่ากว่า 10 ล้านบาท โดยมีตลาด รองรับ คือ สหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ จำกัด (Max beef)

การจัดการโรงเรือน เนื่องจากเป็นฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GFM ทำให้มีความสะอาด มีการฆ่าเชื้อ ก่อนเข้าโรงเรือน โรงเรือนมีรั้วรอบขอบชิด โดยขนาดโรงเรือนสูง 3 เมตร ขนาดคอก 3*3 เมตร/ช่อง พื้นเทคอนกรีตลาดเอียง 10-15 cm. และมีร่องระบายน้ำเพื่อความสะอาดของโรงเรือน และคุณจำนงค์ จะให้สมาชิกในเครือข่ายปฏิบัติแบบเดียวกัน เพื่อให้โคที่เลี้ยงมีคุณภาพเท่าเทียมกัน

ภาพโรงเรือนเลี้ยงโคขุนที่มีความสะอาด ป้องกันโรค ทำให้โคมีสุขภาพดี เมื่อมีไขมันแทรกสูง

ภาพการให้อาหารโคขุนทั้งอาหารข้นและอาหารหยาบ โดยให้โคกินเต็มที่เท่าๆกันทุกวัน

อัมรีฟาร์ม อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ

กากมันสำปะหลังหมักยีสต์ สูตรสาโท
(7.5-13.5 กก./ตัว/วัน)

โควากิว ญี่ปุ่น ป้อนเบียร์

สูตรอาหารชั้นโคขุนคุณภาพสูง (ผสมเองได้)			
วัตถุดิบ(กก.)	โคอายุ 7-12 เดือน หรือน้ำหนักไม่ เกิน 200 กก.	อายุมากกว่า 1 ปี หรือน้ำหนักตั้งแต่ 200 กก.ขึ้นไป	
	สูตร 1	สูตร 2	สูตร 3
ข้าวโพด	25	-	-
มันเส้น	50	67.9	82.4
รำละเอียด	10.4	20	-
กากถั่วเหลือง(45%)	10	8	-
กากเมล็ดฝ้าย	-	-	13
ใบกระถินแห้ง	-	-	-
ยูเรีย	2.5	2	2.5
กระดูกป่น/ไดแคลเซียมฟอสเฟต	1.5	1.5	1.5
เกลือป่น	0.5	0.5	0.5
กำมะถันผง	0.1	0.1	0.1
รวม	100	100	100
โปรตีนในอาหาร,%	15	14.5	14

การผสมอาหารชั้น

การให้อาหารโคขุนคุณภาพสูง จะให้อาหารชั้นร่วมกับกากมันหมักยีสต์ ในอัตราส่วน 1:2 (อาหารชั้น 4 กก. ต่อ กากมันหมักยีสต์ 8 กก. รวม 12 กก./ตัว/วัน ราคาอาหารชั้น = 48 บาท/ตัว/วัน) และให้อาหารหยาบคือ หญ้าเนเปียร์หมักและฟาง โดยให้กินเต็มที่เฉลี่ยวันละ 25 กก. (กก.ละ 1 บาท รวม 25 บาท/ตัว/วัน) รวมเป็นเงินค่าอาหารโคทั้งสิ้นเฉลี่ย 73 บาท/ตัว/วัน

การใช้อาหารที่เหมาะสมกับการขุนโค อาทิ กากมันหมักยีสต์ ซึ่งเป็นอาหารให้พลังงานสูงและมีต้นทุนการผลิตต่ำ ประกอบกับจังหวัดศรีสะเกษมีโรงงานแป่งมันสำปะหลังหลายแห่ง จึงทำให้มีวัตถุดิบในราคาไม่สูงมาก โดยได้รับสูตรและเทคโนโลยีการผลิตจาก รศ.ดร.สิทธิศักดิ์ คำผา จากคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผสานกับการใช้สาโทในกากมันหมักยีสต์เพื่อลดหนอนในบ่อหมัก เมื่อนำมาเลี้ยงโค พบว่าโคกินอาหารดีขึ้น กินปริมาณมากขึ้น น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น และมีอารมณ์ดี

ภาพการผลิตกากมันหมักยีสต์ จะทำในบ่อหมักจำนวน 3 บ่อ บ่อละ 10 ตัน ขนาด 4*4*0.8 เมตร

กากมันหมักยีสต์ (อัมรีฟาร์ม) สูตรสาโท สำหรับโคขุนคุณภาพสูง

ส่วนผสม

ที่	รายการ	จำนวน	หน่วยนับ	ราคา
1	กากมันสด	10	ตัน	5,000
2	ยีสต์	10	กก.	2,000
3	แป้งสาโท	50	ก๊อน	250
4	ยูเรีย 46-0-0	40	กก.	1,000
5	กากน้ำตาล	200	กก.	2,000
6	น้ำ	1,500-2,000	ลิตร	0
7	ค่ารถ		บาท	3,000
8	ค่าแรง		บาท	2,000
	รวม			15,250

เดินยีสต์ 4-6 ชม. หมักนาน 14 วัน จึงนำไปใช้ได้

ต้นทุนประมาณ 1.5 บาท/กก

การนำไปใช้

ผสมกับอาหารชั้น : กากมันหมักยีสต์

อัตราส่วน 1 : 2

ผสมให้เข้ากันจึงนำไปให้โคกินเต็มที่ เช้า บ่าย เย็น เฉลี่ย 12 กก/วัน

ขั้นตอนการทำ

1. เตรียมน้ำหมักยีสต์ละลายให้เข้ากันเดินเชื้อทิ้งไว้ 4-6 ชม
2. ใส่กากมันในภาชนะที่เตรียมไว้
3. เทราดน้ำหมักยีสต์บนกากมันผสมให้เข้ากัน
4. ปิดไว้ไม่ให้อากาศเข้า หมักนาน 14 วัน

ประโยชน์และลักษณะทั่วไปของกากมันหมักยีสต์

1. สีส้มเหลือง
2. โปรตีนไม่น้อยกว่า 18-22 เปอร์เซ็นต์
3. มีกลิ่นหอมกากน้ำตาลและกลิ่นแอลกอฮอล์
4. มีรสหวานอมเปรี้ยว ไม่มีหอน
5. มีความน่ากินสัตว์ชอบ
6. มีความชื้น 80-90 เปอร์เซ็นต์
7. ได้พลังงานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 6,700 cal/g
8. ทำให้สัตว์เจริญเติบโตขึ้นและผสมติดง่าย

- ให้กินกากมันหมักยีสต์ 8 - 15 กก.ต่อวัน

- อาหารชั้น 4-5 กก.ต่อวัน

- หญ้าสดหรือหญ้าหมักและฟางให้เต็มที่

กากมันสำปะหลังหมักยีสต์

อาหารหยาบ ฟางข้าว

อาหารหยาบ

หญ้าเนเปียร์ ผลผลิต 10-16 ตัน/ไร่/ครั้ง
ตัด 6 ครั้ง/ปี 60-90 ตัน/ปี 1 ไร่ เลี้ยงโค 5 ตัว

ความคุ้มค่าของพืชอาหารสัตว์

พันธุ์	โปรตีน %	ตัดครั้งแรก (วัน)	ครั้งต่อไป (วัน)	ผลผลิต/ ครั้ง (ตัน)	ตัดปีละ (ครั้ง)	ผลผลิต/ปี (ตัน)
เนเปียร์	10-14	60-75	45-60	10-16	6	60-90
แพงโกล่า	7-11	60	45	2.5-3	8	20-24
กินนีสีม่วง	8-10	60	45	2.5-3	8	20-24
รูชี	7-10	60	45	2.5-3	8	20-24

ที่มา สำนักพัฒนาอาหารสัตว์

ตัวอย่างอาหารโคลดต้นทุน 1. กากมันสำปะหลังหมักยีสต์ 2. ฟาง 3. หญ้าเนเปียร์สด หรือ หมัก

การให้อาหารโคขุน

- แม่ผลิตลูก หรือลูกโคต้นน้ำ อายุ 7-12 เดือน
➡ อาหารชั้น : กากมันหมักยีสต์ : หญ้าสด/หญ้าหมัก/ฟาง
อัตรา 1 : 2 (แม่ 6 กก/วัน) : เต็มที่
- เลี้ยงโคขุนกลางน้ำ อายุ 12 - 18 เดือน (ขุน 4 - 6 เดือน)
➡ อาหารชั้น : กากมันหมักยีสต์ : หญ้าสด/หญ้าหมัก/ฟาง
อัตรา 1 : 2 : เต็มที่
- เลี้ยงโคขุนปลายน้ำ อายุ 18 - 30 เดือน (ตอน ขุน 8 - 10 เดือน)
➡ อาหารชั้น : กากมันหมักยีสต์ : ฟาง
อัตรา 1 : 2 : เต็มที่

การให้อาหารโคขุนคุณภาพสูง/วัน

- อาหารชั้น : กากมันหมักยีสต์   อัตราส่วน = 1 : 2
อาหารชั้น 4 กก. : กากมันหมักยีสต์ 8 กก. = 12 กก.
(อาหารชั้น กก.10 บ.= 40 บ. + กากมันหมักยีสต์ 1.5 บ./กก. = 12 บ.)
รวมเป็น 52 บาท/วัน
- ฟาง/หญ้าเนเปียร์หมัก = เต็มที่ ประมาณ 20 กก.
(กก.ละ 1 บ.= 20 บ.)
รวมเป็นเงิน 52+20 = 72 บาท/วัน
(ลูกผสมชาร์โลเลส์/แองกัส เลือด 50-75%)

ภาพเปรียบเทียบการเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อย (ราคาตัวละ 13,000 - 35,000 บาท) กับ การเลี้ยงโคขุนแบบประณีต (ราคาตัวละ 80,000 - 100,000 บาท)

การเพิ่มมูลค่าการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร จำเป็นต้องมีต้นแบบความสำเร็จ (Success Case) เป็นแบบอย่างให้เกษตรกรรายอื่นๆ จากการเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยทุ่ง ให้โคกินหญ้าจากสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ส่งผลให้โคผอม เสี่ยงต่อการติดโรคหรือสารเคมี และขายได้ราคาไม่สูง (ขายโคมีชีวิตเฉลี่ย กก.ละ 80-90 บาท) แต่หากเกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงมาเป็นเลี้ยงขุนแบบประณีต จะทำให้ได้ผลตอบแทนสูงชันมากกว่าสองเท่า และมีตลาดรองรับที่ชัดเจน

อัมรินทร์ฟาร์ม อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ

<p>ขุนจำหน่ายปีละ 24 ตัว พื้นที่ 216 ตรม. ราคาตัวละ 80,000 บาท รายได้ 1,920,000 บาท/ปี กำไร 5 แสนบาท/216 ม²/ปี</p>		<p>ถ้าขุนจำหน่ายปีละ 100 ตัว พื้นที่ 1 ไร่ (1,600 ตรม.) ราคาตัวละ 80,000 บาท รายได้ 8 ล้านบาท/ปี กำไร 2 ล้านบาท/ไร่/ปี</p>
--	--	---

ตัวอย่าง ผลตอบแทนการเลี้ยงโคขุนแบบประณีตของ อัมรินทร์ฟาร์ม ฟาร์มโคขุน 1 ไร่ 1 ล้าน

อัมรีฟาร์ม ฟาร์มโคขุน 1 ไร่ 1 ล้าน เคล็ดลับความสำเร็จ คือ 1.การรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างเครือข่าย ผลิตโคต้นน้ำ 2. เลือกใช้สายพันธุ์โคที่ดีที่ตลาดต้องการ 3. ให้ความสำคัญในการจัดการอาหารชั้นและกากมันหมักยีสต์ 4. เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เพื่อสร้างตลาดรองรับ

จัดทำประกาศนียบัตรให้กับเกษตรกรโคเนื้อจังหวัดศรีสะเกษที่ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM

พร้อมกันนี้ หอการค้าไทยสนับสนุนให้หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ และกรมปศุสัตว์ ได้ออกประกาศนียบัตรให้กับเกษตรกรโคเนื้อภายในจังหวัดที่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM เพื่อเป็นกำลังใจและสร้างแรงกระตุ้นให้กับเกษตรกรรายอื่นๆได้ปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงโค

จดทะเบียนแบรนด์ลูกชิ้นเนื้อดอกกลาดวน พร้อมพัฒนาสูตรลูกชิ้นเนื้อ เพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูปจากเนื้อโค

ส่งเสริมและผลักดันการแปรรูปเนื้อโคเป็นผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ลูกชิ้นเนื้อดอกลำดวน โดยดอกลำดวนถือเป็นดอกไม้สัญลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ พร้อมทั้งใช้เนื้อโคที่เลี้ยงอย่างประณีตภายในจังหวัด เป็นวัตถุดิบสำคัญ ซึ่งคุณอรพิน ภูนาสูง รองประธานหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ และกรรมการผู้จัดการ บริษัทประชารัฐรักสามัคคีฯ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการด้วยการจัดตั้งโรงงานผลิตลูกชิ้นเนื้อคู่ขนานไปกับการทำงานร่วมกันของหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ขับเคลื่อนการเลี้ยงโค จ.ศรีสะเกษ จากจุดแข็งที่จังหวัดมีเกษตรกรเลี้ยงโคจำนวนมาก จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่อยากให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืน จึงขับเคลื่อนโครงการนี้อย่างครบวงจร ทั้งส่งเสริมการเลี้ยงให้มีระบบมาตรฐาน การแปรรูป จึงเกิดการผลิตลูกชิ้นดอกลำดวนขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของการนำวัตถุดิบที่ไม่มีมูลค่าเพิ่มมาสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการทำเนื้อภูเขาไฟ จึงเกิดการทำโรงงานลูกชิ้นดอกลำดวนขึ้น

ภาพการตลาดบุตรลูกชิ้นเนื้อดอกลำดวน และการทำตลาด

การผลิตและการทำตลาดลูกชิ้นเนื้อดอกลำดวน เริ่มต้นจากการคิดสูตรลูกชิ้นเนื้อโดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปทุมธานี ในการทดสอบสูตรผลิตลูกชิ้นเนื้อ ต่อด้วยการทดสอบรสชาติโดยสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ การสนับสนุนองค์ความรู้การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ส่วนการทำตลาด จะผลิตตามคำสั่งซื้อเป็นหลัก หรือผลิตเพื่อจำหน่ายในตลาดชุมชน ขนาดถุงละ 500 กรัม ราคา 149 บาท

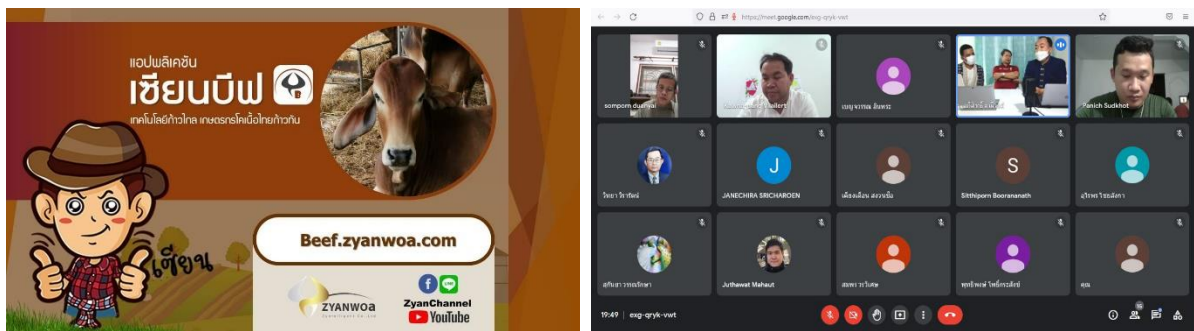
ปี 2564-2565 คณะกรรมการฯ เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษเพื่อรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการ พร้อมขอรับการสนับสนุนส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อจากทางจังหวัด คือ 1. ผลักดันการจดทะเบียนสินค้า GI ลูกชิ้นเนื้อดอกลำดวนในปี 2564 2. สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้วในการเสนอโครงการขอรับงบประมาณกองทุน FTA กระทรวงเกษตรฯ (เฟส2) และ 3. การสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงการมีระบบวิเคราะห์ผลการเลี้ยงและต้นทุนรวม ดังนั้น คณะกรรมการฯจึงได้ประสานงาน บริษัท ซินเทลลิเจนท์ จำกัด ผู้ให้บริการแอปพลิเคชันบันทึกและประมวลผลการเลี้ยงโคเนื้อ “เซียนบีฟ” ได้จัดการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี

เข้าพบผู้ว่าจังหวัดศรีสะเกษ (คุณวัฒนา พุฒิชชาติ) เพื่อรายงานความคืบหน้าและขอรับการสนับสนุนโครงการฯ

เซียนบีฟ คือแอปพลิเคชันที่ให้บริการในเรื่องของการบริหารจัดการฟาร์มโคเนื้อ ผ่านทางเว็บแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, โน้ตบุ๊ก และคอมพิวเตอร์ มีจุดเด่นที่ผู้ใช้งานสามารถสร้างบัญชีฟาร์มของตนแบบออนไลน์ เพื่อบันทึกผลการเลี้ยงตั้งแต่การนำโคเข้าเลี้ยง การให้อาหาร ยาปฏิชีวนะ การผสมพันธุ์ ฯลฯ โดยระบบจะสร้าง Qr Code ของโคตัวนั้นๆ เพื่อเป็นข้อมูลตรวจสอบย้อนกลับ ทั้งนี้ ระบบจะวิเคราะห์ผลการเลี้ยงทั้งหมดโดยแสดงผลเป็นต้นทุนและกำไรของโคเป็นรายตัว รวมถึงมีตลาดซื้อขายโคเนื้อออนไลน์ภายในแอปฯสำหรับเกษตรกรให้ใช้งาน โดยมีค่าบริการโคตัวละ 15 บาท/ปี (เข้าดูข้อมูลได้ที่ <https://zyanwoa.com/index.html>)

ที่ผ่านมา คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป ร่วมกับหอการค้าจังหวัด บริษัท ซินเทลลิเจนท์ จำกัด (เซียนบีฟ) สถาบันการศึกษา นักวิชาการอิสระด้านโคเนื้อ ผลักดันให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีสนับสนุนการเลี้ยงนี้ ส่งผลให้ในปี 2565 มีเกษตรกรโคเนื้อลงทะเบียนใช้งานแอปพลิเคชันเซียนบีฟนี้แล้วกว่า 1,876 ราย ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัดของไทย และยังได้ร่วมจัดการฝึกอบรมการใช้งานแอปฯแก่เกษตรกรแบบออนไลน์ ร่วมกับการเสวนาออนไลน์ ประเด็นด้านโคเนื้อ ทุกวันอังคาร เวลา 19.00 น. จำนวน 42 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมงานรวมกันทั้งสิ้น 68,589 คน

ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดศรีสะเกษ

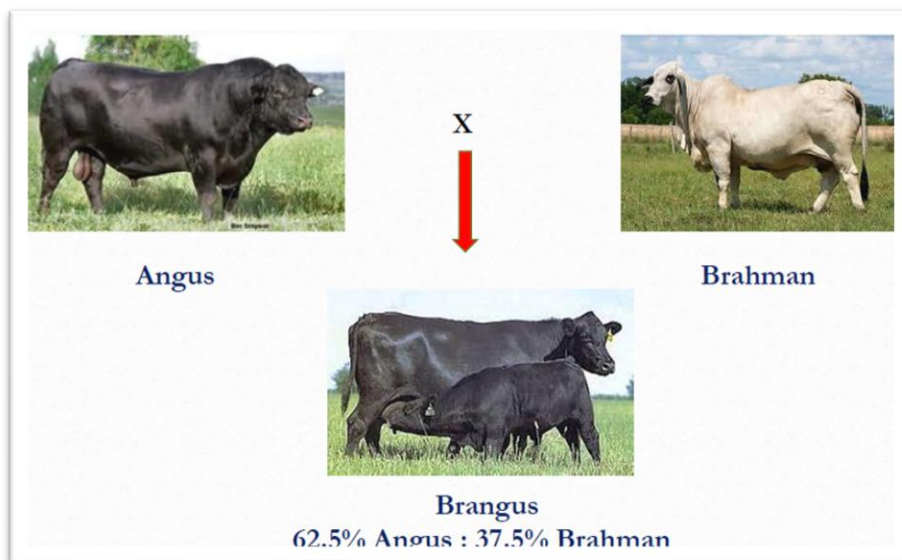
ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
<p>1. จำนวนฟาร์มโคเนื้อมาตรฐาน GFM และ GAP ภายในจังหวัดยังมีไม่มาก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ทอการค้าไทย ทอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ ปศุสัตว์จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมส่งเสริมเกษตรกรให้ขึ้นทะเบียนฟาร์ม และติดตามในรายที่ขาดการต่ออายุ ○ สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรยกระดับฟาร์มโคเนื้อเข้าสู่มาตรฐาน GAP อาทิ Maxbeef เพิ่มราคารับซื้อโคเนื้อที่มาจากฟาร์ม GAP อัตรา 1 บาท/กก.
<p>2. ต้นทุนค่าอาหารสัตว์สูง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ เสนอการผลิตอาหารสัตว์ลดต้นทุน เช่น กากมันหมักยีสต์ หรือใช้วัสดุการเกษตรในพื้นที่ โดยประสาน คุณจำนงค์ จังอินทร์ เพื่อนำเกษตรกรเข้าเยี่ยมชมกระบวนการผลิตมันหมักยีสต์ เป็นอาหารสัตว์ลดต้นทุน
<p>3. ขาดเงินสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ แนะนำให้เกษตรกรรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน เพื่อเสนอโครงการขอรับงบประมาณฯ จากกองทุน FTA ○ เจรจาสถาบันการเงินพิจารณาสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
<p>4. การสร้างแบรนด์สินค้าและทำตลาดสินค้าแปรรูปจากเนื้อโค</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประชาสัมพันธ์แบรนด์เนื้อโคภูเขาไฟ ลูกชิ้นเนื้อดอกถั่วควน ให้เป็นที่รู้จัก ○ กระตุ้นการบริโภคด้วยการจัดเทศกาลบริโภคเนื้อโคและผลิตภัณฑ์แปรรูป ของดีจังหวัดศรีสะเกษ

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดอุบลราชธานี

เข้าพบผู้ว่าจังหวัดอุบลราชธานี (นายสุฤษฏ์ วิฑูรย์) เพื่อแนะนำโครงการและขอรับการสนับสนุนการดำเนินงาน

ปี 2564-2565 ขยายผลการดำเนินโครงการต่อไปยังจังหวัดอุบลราชธานี โดยเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 คณะกรรมการฯ เข้าพบนายสุฤษฏ์ วิฑูรย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำเสนอโครงการและขอรับการสนับสนุนจากทางจังหวัด โดยท่านผู้ว่าฯ ได้เห็นชอบแนวทางการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรที่มูลค่าต่ำมาเป็นเกษตรมูลค่าสูง เช่น การเลี้ยงโคขุนพรีเมียม ภายใต้ชื่อ “นิลอุบล” เพื่อสร้างสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัด โดยเป็นโคลูกผสมระหว่างสายพันธุ์แองกัส (62.5%) และ พันธุ์บราห์มัน (37.5%) รวมถึงเสนอการจดทะเบียน GI โคนิลอุบล

การพัฒนาสายพันธุ์โคลูกผสมแบรังกัส เพื่อสร้างเอกลักษณ์เนื้อโค จ.อุบลฯ ในชื่อ “นิลอุบล”

ปัจจุบัน เกษตรกรโคเนื้อ จ.อุบลราชธานี มีการผลิตโคขุน “นิลอุบล” ในรุ่นที่ 2 (F2) ได้แล้วกว่า 400 ตัว โดยวางเป้าหมายพัฒนาสายเลือดโคให้คงที่และเพิ่มปริมาณการผลิต อย่างไรก็ตาม จ.อุบลราชธานี ไม่มีโรงฆ่าสัตว์ (โค-กระบือ) ที่มีมาตรฐานในพื้นที่ หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานีจึงเสนอให้มีการสร้างโรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่ขึ้น โดยท่านผู้ว่าฯ ยินดีสนับสนุนการสร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP โดยมอบหมายหอการค้าจังหวัดศึกษาโครงการ และให้เสนอเพื่อขอรับงบประมาณต่อไป

เข้าพบหารือเกษตรกรโคเนื้อ ณ สุรสิทธิ์ฟาร์ม อ.ม่วงสามสิบ

คณะกรรมการฯ เข้าหารือเกษตรกรและเยี่ยมชม “ฟาร์มผู้ใหญ่สุรสิทธิ์” อ.ม่วงสามสิบ โดยนายสุรสิทธิ์ สมสิน ซึ่งเป็นแกนนำรวมกลุ่มเกษตรกรโคเนื้อ มีสมาชิกจำนวน 13 ราย มีโครวมกัน 72 ตัว โดยจะกระจายเลี้ยงที่บ้านสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์แบรงกัส ทางกลุ่มฯ มีเป้าหมายเลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูก ก่อนมอบให้สมาชิกนำไปเลี้ยงเพื่อเป็นแม่พันธุ์หรือขายเป็นโคกลางน้ำ แต่เนื่องจากการเลี้ยงโคของเกษตรกรเป็นแบบปล่อย จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงเป็นแบบขังคอก และส่งเสริมให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม GFM ต่อไป

เข้าพบผู้บริหารโครงการ Pilot Plant ศูนย์ Science Park มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คณะเข้าพบหารือผู้บริหารโครงการ Pilot Plant ศูนย์ Science Park มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อสร้างความร่วมมือด้านองค์ความรู้และเทคโนโลยีการแปรรูปเนื้อโคสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยอาคาร Pilot Plant เป็นโรงงานต้นแบบเพื่อศึกษาการแปรรูปสินค้า 3 ประเภท ประกอบด้วย 1.ด้านการผลิตอาหารประเภทเนื้อสัตว์ 2. ด้านแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 3.ด้านการแปรรูปสมุนไพร เครื่องสำอาง โดยให้บริการวิเคราะห์ ทดสอบแปรรูปอาหาร ครบวงจรโดยเครื่องจักรทันสมัย และเป็นสถานที่สำหรับภาคเอกชนที่จะเช่าพื้นที่ในการทำวิจัยพัฒนา และสนับสนุนผู้ประกอบการ Startup รวมถึงวิสาหกิจชุมชน โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ปัจจุบัน ศูนย์ Science Park มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และได้รับ BOI เรียบร้อยแล้ว

เข้าพบหารือเกษตรกรโคเนื้อ ณ ทรายทุรฟาร์ม อ.เดชอุดม

คณะกรรมการฯ เข้าหารือและเยี่ยมชม “ทรายทุรฟาร์ม” ฟาร์มโคนิลอุบล อ.เดชอุดม ที่เริ่มเลี้ยงเมื่อปี 2562 และส่งขายครั้งแรกในปี 2563 ปัจจุบันเลี้ยงโคนิลอุบลกว่า 10 ตัว ส่งขายสหกรณ์เครือข่ายโคเนื้อ (Max Beef) นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้เลี้ยงโคต่าง ๆ ของจังหวัดอุบลราชธานี ที่เลี้ยงโคนิลอุบล อีกกว่า 30 กลุ่ม มีเป้าหมายเลี้ยงโคนิลอุบล ส่ง Max Beef เดือนละ 10-20 ตัว

โคนิลอุบล คือ แปรพันธุ์ของจังหวัดอุบลราชธานี หมายถึงโคที่มีสีดำ เช่น แอ่งก๊ส และวากิว เป็นต้น การขับเคลื่อนการเลี้ยงโคนิลอุบล โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี เน้นพัฒนาการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง และให้ความรู้การเลี้ยงโคนิลอุบลแบบพรีเมียม โดยเฉพาะกลุ่มที่ยังไม่เคยเลี้ยงมาก่อน ปัญหาที่พบ คือ เกษตรกรยังไม่มีความรู้ และคุณภาพการเลี้ยงยังไม่คงที่ ซึ่งทางสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี จะส่งเสริมให้ใช้สูตรอาหารสัตว์ของ คุณจ่านงค์ จังอินทร์ อัมรีฟาร์ม เพื่อลดปัญหาการเจริญเติบโตที่ไม่ได้ตามเป้าหมาย และให้ได้เกรดเนื้อที่ดีขึ้น และในระยะต่อไปจะตั้งเป้าหมายเพิ่มคุณภาพเนื้อโคให้ได้เกรดสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไม่หยุดนิ่ง

กลุ่มผู้เลี้ยงโคนิลอุบล สนใจเสนอโครงการเพื่อรับเงินกู้จากกองทุน FTA เพื่อใช้ขยายปริมาณการเลี้ยง โดยหอการค้าไทยได้ประสานงานเรื่องการดำเนินการดำเนินโครงการ รวมทั้งตลาดเป้าหมายที่จะขาย และเมื่อได้รับความชัดเจนแล้วทางหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี หอการค้าไทย และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี จะเข้ามาช่วยแนะนำการเขียนโครงการให้อีกครั้ง

ปัจจุบันกลุ่มผู้เลี้ยงโคนิลอุบล ต้องส่งโคไปเชือดที่โรงฆ่าสัตว์ อบต.สลักได จ.สุรินทร์ มีค่าใช้จ่ายประมาณ 4-5 พันบาท/ตัว หากจังหวัดอุบลราชธานีสามารถสร้างโรงเชือด GMP ในจังหวัดได้ จะช่วยลดต้นทุนเกษตรกร และประชาชนจะได้บริโภคเนื้อโคสะอาดถูกหลักอนามัยอีกด้วย

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดอุบลราชธานี

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
<p>1. ขาดแคลนน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์โค</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขอรับการสนับสนุนน้ำเชื้อจากกรมปศุสัตว์ ○ พิจารณานำเข้าโคพันธุ์แบรงค์ส์จากต่างประเทศ โดยสนับสนุนให้สหกรณ์/วิสาหกิจ เลี้ยงเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ หรือเก็บน้ำเชื้อไว้ใช้ ○ พัฒนาโคเนื้อสายพันธุ์ “นิลอุบล” ให้เป็นโคเนื้อที่เป็นอัตลักษณ์หรือเอกลักษณ์ของ จ.อุบลฯ พัฒนาสายพันธุ์ไปจนถึงขั้นจดทะเบียนรับรองสายพันธุ์
<p>2. การบริหารจัดการผลิตโคเนื้อ โดยสหกรณ์โคกระบือโคเนื้อแกะและปศุสัตว์ จ.อุบลฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ เสนอให้ให้เลี้ยงโคเนื้อลักษณะคอกกลางรองรับการซื้อ-ขายโคของสมาชิก ○ จัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารสัตว์ เพื่อผลิตอาหารชั้นอาหารหมัก อาหารที่เอ็มอาร์ ○ ส่งเสริมแปลงหญ้าชุมชน ผลิตอาหารหยาบ เช่น หญ้า ถั่ว ข้าวโพด มันสาปะหลัง ฯลฯ ○ จัดประเภทการผลิตโค อาทิ โคทั่วไป, โคขุน, โคขุนพรีเมียม, พ่อ-แม่พันธุ์, โคสาว, โคสาวตั้งท้อง, และโคปลดระวาง
<p>3. การทำตลาดโคเนื้อนิลอุบล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขยายผลการผลิตโคนิลอุบล สายพันธุ์แบรงค์ส์ โดยขอรับการสนับสนุนน้ำเชื้อจากกรมปศุสัตว์ ○ การฆ่า ชำแหละ และตัดแต่งซาก ขายปลีกและส่งให้แก่เชียงใหม่และร้านอาหารในท้องถิ่น หรือส่งเข้าห้างโมเดิร์นเทรด (สำหรับฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GFM, GPA) ○ ส่งเสริมให้เปิดร้านอาหารทั้งอาหารอีสาน และร้านสเต็ก ภายใต้แบรนด์ นิลอุบล ○ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคโคเนื้อนิลอุบล อัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดบุรีรัมย์

ในปี 2564-2565 ขยายผลการดำเนินโครงการไปยังจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อประเมินความพร้อมของเกษตรกร และศักยภาพของพื้นที่ พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อกระจายอยู่ทุกอำเภอ 26 กลุ่ม มีจำนวนโคประมาณ 250,000 ตัว เป็นกลุ่มที่มีแม่พันธุ์ผลิตลูกประมาณ 35 - 40% ที่ผ่านมากเกษตรกรได้รับการสนับสนุนให้ผลิตลูกโคขุน โดยการปรับปรุงพันธุ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อาทิ ตลาดระดับกลาง ที่เน้นโคเนื้อนุ่มไขมันน้อย และตลาดพรีเมียมที่ต้องการเนื้อไขมันแทรก ซึ่งความต้องการโคเนื้อคุณภาพทั้งประเทศ ประมาณ 5-6 แสนตัวต่อปี ปัจจุบันบุรีรัมย์มีผู้รับซื้อโคขุนคุณภาพอายุ 6-8 เดือน น้ำหนักตั้งแต่ 500 กิโลกรัมขึ้นไป เฉลี่ยอาทิตย์ละ 25-30 ตัว หรือเดือนละประมาณ 100-120 ตัว ซึ่งมากกว่ากำลังการผลิตของเกษตรกร

เข้าเยี่ยมชมกิจการ Butcher Shop ของ Buriram Beef และเข้าพบหารือคุณลิขิตชัย อุ้นจิตต เจ้าของ So farm

การทำตลาดเนื้อโคแปรรูปผ่านร้าน Butcher Shop ช่วยเพิ่มเพิ่มมูลค่าชิ้นส่วนเนื้อหลักและรอง

เข้าพบหารือคุณเจริญ สุขวิบูลย์ เจ้าของศรีสุขฟาร์ม และเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์

จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ ปศุสัตว์จังหวัด เครือข่ายเกษตรกรโคเนื้อบุรีรัมย์

เข้าพบหารือ ศ.ดร.วิโรจน์ ภัทรจินดา ผู้บริหารฟาร์มโคขุนบุรีรัมย์

ปัจจุบันเกษตรกรโคเนื้อ จ.บุรีรัมย์ ได้รับการรับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM แล้วกว่า 103 ฟาร์ม ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มเลี้ยงโคต้นน้ำ ก่อนส่งลูกโคให้กับผู้เลี้ยงใน จ.ศรีสะเกษ เลี้ยงขุนกลางน้ำ-ปลายน้ำ สายพันธุ์ที่นิยมเลี้ยงจำหน่าย ได้แก่ พันธุ์รามัน พันธุ์แองกัส พันธุ์พันธุ์ชาโรเล่ และพันธุ์วากิว

ทั้งนี้ หอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ได้เสนอโครงการต่อ อบจ.บุรีรัมย์ เพื่อพิจารณางบประมาณก่อสร้าง โรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่ ซึ่งอยู่ระหว่างประเมินความคุ้มค่าของการก่อสร้าง เบื้องต้น คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์ฯ เสนอให้เกษตรกรในแต่ละวิสาหกิจลงชื่อเสนอความต้องการโรงฆ่าสัตว์ โดยหอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์และหอการค้าไทย จะร่วมผลักดันอีกทางหนึ่ง

การทำตลาดโคเนื้อบุรีรัมย์ มีการส่งเสริมการวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อโคในตลาดท้องถิ่น เนื่องจากบุรีรัมย์มีตลาดถนนคนเดินเซาะกราว ที่เป็นตลาดใหญ่ที่ได้รับความนิยม โดยหอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ จะเจรจากับเทศบาลเพื่อจัดสรรพื้นที่แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อโคต่อไป

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดบุรีรัมย์

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
1. จำนวนฟาร์มโคเนื้อมาตรฐาน GFM มีน้อย	○ ทหารการค้าไทย ทหารการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ ปศุสัตว์จังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อโอกาสขยายตลาดรับซื้อโคในอนาคต
2. ขาดแคลนโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานในพื้นที่	○ ประสานงานโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา สำหรับการนำโคเข้าเชือดและแปรรูป
3. เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกขายเป็นเงินทุนหมุนเวียน	○ แนะนำให้ขยายการเลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกโค และเลี้ยงต่อไปถึงระดับกลางน้ำ หรือปลายน้ำ เพื่อให้มีมูลค่าสูงขึ้น

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดชัยภูมิ

เข้าพบหารือเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ อ.คอนสวรรค์

ปี 2565 ขยายผลการดำเนินโครงการไปยังจังหวัดชัยภูมิ โดยเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2565 คณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่เข้าพบหารือเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อ อำเภอคอนสวรรค์ เพื่อรับฟังข้อมูลและให้คำแนะนำการยกระดับคุณภาพการเลี้ยงโคเนื้อ จากผลสำเร็จที่คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินงานมา พบว่าปัจจุบัน เกษตรกรโคเนื้อจังหวัดชัยภูมิได้รับมาตรฐานฟาร์ม GFM แล้ว 227 ฟาร์ม แต่ยังคงขาดงบประมาณสนับสนุน เช่น ค่าซื้อพันธุ์โค เครื่องจักรการเกษตร ฯลฯ จึงเป็นโอกาสที่คณะกรรมการฯ จะส่งเสริมให้เกษตรกรต่อยอดโอกาสเข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆจากรัฐ เช่น แหล่งเงินทุน โดยเฉพาะกองทุน FTA

ด้านสายพันธุ์สัตว์ เกษตรกรโคเนื้อจังหวัดชัยภูมิส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงโคสายพันธุ์บรามัน เป็นโคพื้นฐาน โดยคณะฯได้ให้คำแนะนำให้ปรับเปลี่ยนไปเลี้ยงสายพันธุ์ลูกผสมยุโรป เช่น พันธุ์ชาโรเล่ แองกัส วากิว โดยเริ่มต้นจากรุ่นที่ 1 (F1) นำมาเลี้ยงขุนให้ได้น้ำหนัก และส่งเชือดเพื่อประเมินคุณภาพซาก โดยเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงนี้

เข้าเยี่ยมชมวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโสก และ วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อโคกมั่งออย อ.คอนสวรรค์

พร้อมกันนี้ คณะฯได้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาการเลี้ยงโคขุนกลางน้ำของคุณกิ่งดาว นาคคา และ คุณสุรพงษ์ ศรีกรมราช ซึ่งเป็นผู้ประสานงานกลุ่มโคเนื้อบ้านโสก อำเภอคอนสวรรค์ พบว่าปัจจุบันฟาร์มได้เลี้ยงโคขุนส่งตลาดท้องถิ่นในรูปแบบการขายโคมีชีวิต ในอนาคตมีแผนที่จะเลี้ยงขุนโคพรีเมียมเพื่อให้มีรายได้สูงขึ้น และคณะฯได้เข้าเยี่ยมชมฟาร์มของคุณสสิต ปุริวงศ์ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโคกมั่งออย ต.โคกมั่งออย อำเภอคอนสวรรค์ ซึ่งเน้นการเลี้ยงโคต้นน้ำ-กลางน้ำ จำหน่ายในตลาดท้องถิ่น

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดชัยภูมิ

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
1. เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงโคสายพันธุ์บรามันเป็นพันธุ์พื้นฐาน ทำให้มีราคาจำหน่ายไม่สูง	○ เสนอแนะแนวทางปรับเปลี่ยนการเลี้ยงโคเนื้อสายพันธุ์ลูกผสมยุโรป เช่น พันธุ์ชาโรเล่ส แองกัส หรือวากิว ที่จะมีราคาจำหน่ายสูงขึ้น
2. ต่อยอดฟาร์มเกษตรกรที่ได้มาตรฐาน GFM แล้ว ได้พัฒนาต่อไปยังมาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ GAP	○ เกษตรกรโคเนื้อจังหวัดชัยภูมิได้รับมาตรฐาน GFM แล้ว 227 ฟาร์ม จึงเป็นโอกาสส่งเสริมให้เกษตรกรต่อยอดโอกาสเข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆจากรัฐ เช่น แหล่งเงินทุน กองทุน FTA ต่อไป

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดนครราชสีมา

จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ปศุสัตว์จังหวัด เครือข่ายเกษตรกรโคเนื้อ

ปี 2565 ขยายผลการดำเนินโครงการไปยังจังหวัดนครราชสีมา โดยเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2565 คณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่เข้าพบหารือวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อลำตะคอง พร้อมด้วยคณะผู้บริหารหอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ปศุสัตว์จังหวัด ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อรับฟังข้อมูลโดยคณะได้หารือแนวทางดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ทั้งการผลิต การแปรรูป และการตลาด

โดยภาพรวมโคเนื้อจังหวัดนครราชสีมา มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ 53,982 ราย เลี้ยงโคเนื้อกว่า 5.3 แสนตัว จำนวนฟาร์ม GFM 109 ฟาร์ม GAP 6 ฟาร์ม สภาพปัญหาในปัจจุบันคือ จำนวนฟาร์มมาตรฐานมีน้อย เกษตรกรขาดแคลนเงินทุนและไม่มีความรู้ในการขุนโคคุณภาพสูง ไม่มีการรวมกลุ่มอย่างจริงจัง มีตลาดโคขุนคุณภาพสูงรองรับจำนวนมากแต่ยังผลิตได้ไม่เพียงพอ และแม้ว่าจะมีโรงฆ่าโคของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) ในพื้นที่แล้ว แต่ปัจจุบันยังไม่เปิดดำเนินการ

เกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อลำตะคอง ได้สร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มคือ "โคดำลำตะคอง" โดยมีคุณอัครวัฒน์ วิริยะขจรเกียรติ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อลำตะคอง และเจ้าของ NVK farm เป็นประธานกลุ่มฯ และมีเครือข่ายวิสาหกิจอื่นอีก 6 วิสาหกิจ สมาชิกรวมกันกว่า 205 ราย มีโคเนื้อรวมกันกว่า 2,000 ตัว มีจุดแข็งที่เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูงแบบครบวงจรทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำรวมไปถึงการแปรรูปเป็นชิ้นส่วนต่างๆ ขายในร้าน Butcher Shop รวมถึงจำหน่ายโคมีชีวิตให้ Maxbeef ทุกเดือนละ 9 ตัว ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก ธกส.

โคดำลำตะคอง มีเอกลักษณ์เฉพาะ คือ เป็น "โคหนุ่ม เนื้อนุ่ม ชุ่มมัน" โดยเป็นโคที่มีเลือด 3 สายพันธุ์ ได้แก่เลือด angus 50% ไทย-บราห์มัน 37.5 % และวากิว 12.5% พัฒนาพันธุ์จากจุดแข็งของแต่ละพันธุ์ข้อจำกัด แต่เนื่องจากข้อจำกัดของเนื้อไทยคือความคงที่ของรสชาติ เพราะหากมีการเลี้ยงหลายพื้นที่ จะมีผลต่อการให้อาหาร หรือวิธีการเลี้ยงแตกต่างกัน ดังนั้น ต้องส่งเสริมองค์ความรู้เกษตรกรให้เข้าใจในขั้นตอนการเลี้ยงระยะต่างๆ โดยเฉพาะการบริหารรายได้ของฟาร์ม ว่าต้องมีตัวที่ทำกำไร ตัวเฉลี่ยต้นทุน และตัวที่ขาดทุน หากจะเลี้ยงแค่ 1-2 ตัว จะเสี่ยงขาดทุนสูง

เข้าเยี่ยมชมวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อลำตะคอง อ.สีคิ้ว

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดนครราชสีมา

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
1. เกษตรกรยังขึ้นทะเบียนฟาร์มโคเนื้อมาตรฐาน GFM น้อย	<ul style="list-style-type: none"> ○ ทอการค้าไทย ทอการค้าจังหวัดนครราชสีมา ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ร่วมให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อโอกาสขยายตลาดรับซื้อโคในอนาคต ○ เน้นย้ำความสำคัญของฟาร์มที่ได้มาตรฐานจะช่วยลดอัตราการติดโรคระบาดและการสูญเสีย เช่น โรคล้มปัสกิ้นในโคเนื้อในช่วงที่ผ่านมา
2. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง และขาดองค์ความรู้ในการขุนโคคุณภาพสูง	<ul style="list-style-type: none"> ○ สร้างผู้นำเกษตรกรโคเนื้อต้นแบบ ○ ขอรับการสนับสนุนองค์ความรู้การเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงจากนักวิชาการ สถาบันการศึกษา หรือจากเครือข่ายโคเนื้อภายในกลุ่มจังหวัด
3. เกษตรกรขาดแคลนเงินทุนสนับสนุนการเลี้ยงโค	<ul style="list-style-type: none"> ○ ส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อลำตะคอง ร่างโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพโคเนื้อเสนอต่อกองทุน FTA (อยู่ระหว่างร่างโครงการ)

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดขอนแก่น

คุณพินิจพล ประดับชาติ รองประธาน หอการค้า จ.ขอนแก่น และคุณเชิดศักดิ์ พิลาท เจ้าของสุภาพ์ซัวร์ฟาร์ม
ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ

ปี 2565-2566 ขยายผลการดำเนินงานไปยังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง คือ จังหวัดขอนแก่น โดยมีจุดเริ่มต้นจากการลงพื้นที่ของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565 โดยในที่ประชุมเสนอการยกระดับการทำเกษตรมูลค่าสูง หนึ่งในนั้นคือ โคเนื้อ เนื่องจากจังหวัดขอนแก่น มีศักยภาพและเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว จึงได้รับการพิจารณาให้เป็นจังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนการสร้างเกษตรมูลค่าสูง (Area Base) ในการสนับสนุนให้เกิดการยกระดับเกษตรกร การสร้างมูลค่าเพิ่ม และส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งต้น กลาง และปลายน้ำสู่ฐานอุตสาหกรรมชีวภาพด้วยเทคโนโลยีตลอด Value Chain ด้วยการยกระดับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC)

ประกอบกับมีการสร้างความร่วมมือผ่านการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการ “โคขุนเมืองดอกคูณ” ภายใต้โครงการ “ไดโนโมเดล” เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2565 ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และปลูกพืชเศรษฐกิจของ จ.ขอนแก่น โดยเฉพาะการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบด้วย หอการค้าจังหวัดขอนแก่น , สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น , สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น, ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พิธีลงนาม MOU โครงการโคขุนเมืองดอกคูณ

คณะกรรมการฯ ลงพื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อจังหวัดขอนแก่น ครั้งที่ 1

คณะกรรมการฯ จึงได้ลงพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2565 เข้าพบหารือประธานหอการค้าจังหวัดขอนแก่น พร้อมคณะผู้บริหาร ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรโคเนื้อ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการยกระดับเกษตรกรโคเนื้อขอนแก่น พบว่า จังหวัดขอนแก่น มีเกษตรกรโคเนื้อ 53,000 ราย จำนวนโคเนื้อประมาณ 3 แสนตัว จำนวนฟาร์ม GFM 10 ฟาร์ม, GAP 7 ฟาร์ม มีกลุ่มที่เลี้ยงโคคุณภาพสูงรวม 4 กลุ่ม เน้นสายพันธุ์วากิว แองกัส พันธุ์ชาโรเลส์ และบีพาสเตอร์ รวม 1,670 ตัว ได้แก่ กลุ่มมัญจาวากิวจำนวน 300 ตัว, กลุ่ม SP. 8 และอรุณสุภาพาร์ม อ.พล จำนวน 70 ตัว, P.J ฟาร์ม อ.ชุมแพ 300 ตัว, สุวพัชรฟาร์ม อ.เปือยน้อย 1,000 ตัว

สภาพปัญหาในปัจจุบันคือ จำนวนฟาร์มมาตรฐานมีน้อย เกษตรกรขาดแคลนเงินทุน ไม่มีโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานในพื้นที่ เกษตรกรไม่มีองค์ความรู้ในการขุนโคคุณภาพสูง และยังไม่มีการรวมกลุ่มอย่างจริงจัง ขณะที่ตลาดรองรับโคคุณภาพสูงจำนวนมาก แต่กำลังการผลิตไม่เพียงพอ

การลงพื้นที่ส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อจังหวัดขอนแก่น ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2566 โดยคุณอดิษฐ์ กฤษณวงศ์ ประธานคณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป พร้อมคณะกรรมการ เข้าพบหารือประธานหอการค้าจังหวัดขอนแก่น พร้อมคณะผู้บริหาร ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรโคเนื้อ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการยกระดับเกษตรกรโคเนื้อขอนแก่น

โคเนื้อ...ประเทศไทย

➢ การเลี้ยงโค กว่า 9 ล้านตัว
โคพื้นเมือง, โคพันธุ์แท้, โคลูกผสม, โคขุน

กรมปศุสัตว์: จำนวนเกษตรกรและโคเนื้อรายจังหวัด ปี 2565

➢ โคขุน 3 แสนตัว

➢ เกษตรกรกว่า 1.4 ล้านราย

@ ขอนแก่น มีโคตัวกว่า 3 แสนตัว, เกษตรกรผู้เลี้ยงกว่า 5 หมื่นราย

กลุ่มผู้เลี้ยงโคต้นน้ำ
เลี้ยงแม่พันธุ์ผลิตลูกจนถึงหย่านม

กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนทั่วไป
โคพื้นเมือง, โคลูกผสมบรามัน

กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนเกรดพรีเมียม
โคลูกผสมยุโรป

กลุ่มผู้เลี้ยงโคสายงาม (พันธุ์แท้)
บรามัน, บีฟาสเตอร์

ตัวอย่างโมเดลการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อของหอการค้าจังหวัดขอนแก่น

คณะกรรมการฯ ลงพื้นที่หารือเกษตรกรและเยี่ยมชมกระบวนการเลี้ยงโคเนื้อ ณ PJ Farm อ.ชุมแพ

คณะกรรมการฯ ลงพื้นที่หารือเกษตรกรและเยี่ยมชมกระบวนการเลี้ยงโคเนื้อ ณ สุวพัชรฟาร์ม อ.เปือยน้อย

ภายหลังการประชุม คณะฯ ได้ลงพื้นที่ประชุมหารือกับเกษตรกร ณ PJ Farm ฟาร์มโคเนื้อ อ.ชุมแพ ของคุณประนอม วอร์เบอร์ตัน ซึ่งเป็นฟาร์มที่เลี้ยงโคเนื้อเพื่อจำหน่ายทั้งตัวและแปรรูปส่งขายตลาดผู้บริโภคทุกระดับ พร้อมกับยังเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผสมพันธุ์ที่สำคัญของจังหวัด และสุพัซซ์ฟาร์ม อ.เปือยน้อย ในกระบวนการเลี้ยงโคเนื้อมาตรฐาน GAP ปัจจุบันมีสมาชิกเครือข่ายกว่า 150 ราย มีโคเนื้อรวมกันกว่า 1,000 ตัว ส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์บราห์มัน บีพมาสเตอร์ พันธุ์ชาโรเลส์ วากิว แองกัส โดยสุพัซซ์ฟาร์มมีร้าน Butcher Shop และร้านอาหารเนื้อโคขุนของตนเอง

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดขอนแก่น

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
1. ฟาร์มเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐานด้านสุขอนามัย เสียโอกาสขยายตลาดรับซื้อโคในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประสานงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น เพื่อร่วมกับหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนเกษตรกรให้เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GFM, GAP
2. เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกขายต้นน้ำ แบบ “ต่างคน ต่างขาย” ไม่มีการรวมกลุ่มและวางแผนการผลิตร่วมกันตลอดห่วงโซ่	<ul style="list-style-type: none"> ○ สนับสนุนการจดทะเบียนจัดตั้ง สหกรณ์บริการ ขอนแก่นพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด ○ สนับสนุนเกษตรกรเลี้ยงโคขุนคุณภาพสูง
3. ไม่มีโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP ในพื้นที่มีโรงฆ่าสัตว์เทศบาลนครขอนแก่น ที่ไม่ได้มาตรฐานกำลังการผลิตวันละ 12 ตัว เกษตรกรที่นำโคมาเชือดต้องนำพนักงานมาดำเนินการเอง มีค่าใช้จ่ายตัวละ 38 บาท	<ul style="list-style-type: none"> ○ สนับสนุนให้เกษตรกรนำโคเข้าโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน GMP ของพื้นที่ใกล้เคียง เช่น โรงฆ่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ○ ติดตามเรื่องโรงฆ่าสัตว์ที่ อ.เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่
4. เกษตรกรขาดเงินทุนในการเลี้ยงโค	<ul style="list-style-type: none"> ○ สนับสนุนสหกรณ์บริการ ขอนแก่นพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด เข้ารับการอบรมเพื่อ เขียนโครงการขอกู้เงินกองทุน FTA มาใช้ในการเลี้ยงโคคุณภาพครบวงจร

การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จังหวัดชุมพร

ปี 2566 ขยายผลการดำเนินโครงการไปยังกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยริเริ่มจังหวัดชุมพร ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่เข้าพบหารือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนบ้านดอนยาง ตำบลดอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารหอการค้าจังหวัดชุมพร ปศุสัตว์จังหวัด กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เมื่อวันที่ 26-27 ธันวาคม 2566 เพื่อรับฟังข้อมูลและชี้แจงหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการเสนอโครงการขอใช้เงินกองทุนจากโครงการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุน บ้านดอนยาง ต.ดอนยาง อ.ปะทิว จ.ชุมพร และเครือข่าย ที่เป็นแหล่งซัพพลายส์โคเนื้อพรีเมียมให้กับโรงฆ่า บริษัท ดีแอนด์แซด คอนซัลแทนท์ จำกัด

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคขุนบ้านดอนยาง โดย คุณสำเภา มีจันทร์ เป็นประธานกลุ่มฯ ผลการหารือครั้งนั้น คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป จะร่วมสนับสนุนให้กลุ่มดำเนินการร่างและเสนอโครงการขอใช้เงินกองทุน FTA ซึ่งเป็นเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเลี้ยงโคขุนให้มีมาตรฐานสากลและคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มมีสมาชิกและเครือข่ายกว่า 1,000 ราย ในจังหวัดชุมพร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดราชบุรี มีการเลี้ยงโคขุนสายพันธุ์ลูกผสมยุโรปสายเลือดสูงแบบครบวงจร ตั้งแต่พ่อแม่พันธุ์ผลิตลูกโค เลี้ยงโคขุน จนถึงทำระบบคอกกลางเพื่อผลิตโคขุนคุณภาพดี รวมทั้งแปลงหญ้าอาหารโค แต่หลายปีที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านการตลาด รวมถึงผู้รับซื้อต้องการโคขุนคุณภาพสูง ทำให้ราคาโคเนื้อมีชีวิตในพื้นที่ตกต่ำเกษตรกรขาดเงินทุนหมุนเวียน

คณะกรรมการฯ ได้หารือและเยี่ยมชมการแปรรูปโคเนื้อ ที่โรงงานบริษัท ดีแอนด์แซด คอนซัลแทนท์ จำกัด โดยมี ดร.อดุลย์ กำไรทอง กรรมการผู้จัดการ และคุณกมล เรืองตระกูล ประธานหอการค้าจังหวัดชุมพร เข้าร่วมหารือ และนำเสนอข้อสังเกตต่างๆ รวมทั้งแนวทางในการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน และการพัฒนาขยายตลาดเนื้อโคขุนพรีเมียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย ดร.อดุลย์ กำไรทอง ได้นำเสนอ ร่าง แผนการขอรับเงินกู้จากกองทุน FTA ให้คณะกรรมการฯ ร่วมขับเคลื่อน

น.สพ.โสภชัย ขวาลกุล รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เข้าเยี่ยมและหารือด้วยในประเด็นการยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าเพื่อการส่งออก เนื้อโคขุนไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย

คณะเยี่ยมชมโรงฆ่าของบริษัท ดีแอนด์แซด คอนซัลแทนท์ จำกัด

สำหรับโรงงานแปรรูปโคขุน บริษัท ดีแอนด์แซด คอนซัลแทนท์ จำกัด เป็นโรงฆ่าและตัดแต่งโคขุนที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียน มีอุปกรณ์ทันสมัยติดอันดับโลก กำลังการผลิตสูงสุดวันละ 400-500ตัว/วัน โดยที่ผ่านมา นายกรัฐมนตรี (นายเศรษฐา ทวีสิน) ได้เคยให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อสาธารณะที่จะเตรียมผลักดันส่งเสริมให้จังหวัดชุมพร เป็น HUB ของเนื้อวัวพรีเมียมที่ได้มาตรฐาน Halal โดยจะสนับสนุนโรงเชือดแห่งนี้ ให้มีศักยภาพส่งออกสู่ตลาดมุสลิมทั่วโลก เนื่องจากเนื้อโคขุนของไทยมีคุณภาพดี สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ทั้งนี้ คุณอดิสร กฤษณวงศ์ ประธานคณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป และคณะกรรมการฯ พร้อมด้วย รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ (น.สพ.โสภชัย ขวาลกุล) เข้าร่วมหารือด้วยในประเด็นการยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าเพื่อการส่งออกเนื้อโคขุนไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย ซึ่งนอกจากต้องได้มาตรฐาน GMP และ Halal แล้ว จะต้องได้มาตรฐาน HACCP ด้วย ซึ่งทางกรมปศุสัตว์จะช่วยเร่งประสานดำเนินการต่อไป

สำหรับแนวทางส่งเสริมการตลาดโคเนื้อในพื้นที่จังหวัดชุมพร โดยคณะกรรมการฯ ได้หารือห้วงคำปรึกษาสมัยใหม่ ถึงรายละเอียดของสินค้าและตรวจสอบมาตรฐานของโรงฆ่าตัดแต่งโคเนื้อ บริษัท ดีแอนด์แซต คอนซัลแทนท์ จำกัด จากการหารือได้มีการจับคู่ธุรกิจให้ขึ้นทะเบียนเป็นคู่ค้ากับ บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นผู้จัดส่งเนื้อโคขุนพรีเมียมเข้าห้างแมคโครในสาขาภาคใต้ เป็นต้น

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อในจังหวัดชุมพร

ประเด็นปัญหา	เป้าหมาย/ข้อเสนอแนะ
1. ฟาร์มเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐานด้านสุขอนามัย เสียโอกาสขยายตลาดรับซื้อโคในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> ○ ประสานงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพรเพื่อร่วมกับหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนเกษตรกรให้เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GFM, GAP
2. เกษตรกรขาดเงินทุนในการเลี้ยงโค และผู้ประกอบการโรงฆ่ามีจำนวนโคเข้าฆ่าไม่เพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> ○ สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนบ้านดอนยาง ให้เข้ารับการอบรมเพื่อเขียนโครงการขอกู้เงินกองทุน FTA มาใช้เพิ่มปริมาณการเลี้ยงโคคุณภาพครบวงจร ○ สนับสนุนให้บริษัท ดีแอนด์แซต คอนซัลแทนท์ จำกัด พัฒนาโรงฆ่าให้ได้มาตรฐาน HACCP และเป็นพี่เลี้ยงดูแลกลุ่มเกษตรกรโคเนื้อในพื้นที่

เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ 1 ไร่ 1 ล้านบาท

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อของคณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ในช่วงที่ผ่านมา ได้สนับสนุนแนวคิดการปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงโคเนื้อ คือ ทำอย่างไรเกษตรกรที่เลี้ยงจะมีรายได้สูงขึ้น เป็น 1 ไร่ 1 ล้านบาท เพราะถ้าเกษตรกรเลี้ยงโคขายเพียงอย่างเดียว ก็ยากที่จะขยับฐานรายได้ แต่หากมีการบริหารจัดการพื้นที่ทำการเกษตรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น นำฟางที่เหลือจากการเก็บเกี่ยวมาอัดก้อนเก็บเป็นอาหารเลี้ยงโค, มูลจากโคนำไปอัดเม็ดเป็นปุ๋ยจำหน่าย สร้างรายได้เพิ่ม ดีกว่าเหลือทิ้งและเป็นมลภาวะทางอากาศ อีกทั้ง การเลือกพันธุ์โคเนื้อที่มีมูลค่าและตลาดต้องการ ก็จะเป็น Story เป็นจุดขายของพื้นที่นั้นๆ พบว่า เกษตรกรโคเนื้อที่มีวิธีบริหารจัดการฟาร์มที่ดีตามข้างต้น จะช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้าและรายได้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ตอบโจทย์โครงการ 1 ไร่ 1 ล้านบาท ดังนี้

บ้านสวนฟาร์ม

- ➔ 104 หมู่ 3 ต.สลักได อ.เมือง จ.สุรินทร์
- ➔ ฟาร์มโคขุนลูกผสมสายพันธุ์วากิว
- ➔ ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GAP

ขุนจำหน่ายปีละ 48 ตัว มูลค่ากว่า 134,000 บาท
 รายได้ 6.4 ล้านบาท/ปี
 (พื้นที่ 642 ตรม. นน.เฉลี่ย 650-680 กก./ตัว)

คุณเคียงเดือน สงวนชื่อ
 ป.กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 โคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร

อัมรีฟาร์ม

- 114 หมู่ 6 ต.ห้วยทับทัน อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ
- ฟาร์มโคขุนลูกผสมเลือดยุโรป (ชาโรเลต์)
- ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM

ขุนจำหน่าย 48 ตัว/ปี ตัวละ 75,000 บาท
 น้ำหนักเฉลี่ย 650 กก./ตัว
 รายได้ 3,600,000 บาท/ปี (พื้นที่ 216 ตรม.)

คุณจันงค์ จังอินทร์

บุญเสริมชาร์โรเลส์ฟาร์ม

71 หมู่ 2 ต.สวาย อ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ

ฟาร์มโคขุนลูกผสมเลือดยุโรป (ชาโรเลส์)

ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM

จำหน่ายลูกโค 15 ตัว/ปี ราคาเฉลี่ย 30,000 บาท น้ำหนักเฉลี่ย 150 กก./ตัว
โคขุนระยะสั้นไม่มีไขมันแทรก 12 ตัว/ปี ราคาเฉลี่ยตัวละ 50,000 บ. นน.เฉลี่ย 450 กก

รายได้เฉลี่ย 1,050,000 บาท/ปี (พื้นที่ 352 ตรม.)

คุณชัยประเสริฐ บุญเสริม
ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว

ฟาร์มก้านันเตียง

33 หมู่ที่ 5 ต.สัมปอ อ.ราชิไศล จ.ศรีสะเกษ

ฟาร์มโคขุนลูกผสมสายพันธุ์ ชาโรเลส์ - ไทยวากิว
แบรงกัส - ทาจิมะลำตวน - อเมริกันบรามันส์

ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM
ปัจจุบันอยู่ระหว่างก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์-โรงคัดแต่ง มาตรฐาน GMP

จำหน่าย : บรามันส์, ชาโรเลส์ แองกัส ปีละ 2,400 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 55,000 บาท นน.เฉลี่ย 500 กก./ตัว
จำหน่ายปลีก-ส่ง : แบรงกัส, ชาโรเลส์ 60 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 120,000 บาท นน.เฉลี่ย 750 กก./ตัว
ไทยวากิว 100 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 200,000 บาท นน.เฉลี่ย 650 กก./ตัว
ทาจิมะลำตวน 40 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 250,000 บาท นน.เฉลี่ย 650 กก./ตัว

รายได้เฉลี่ย 169.2 ล้านบาท/ปี (พื้นที่ประมาณ 10 ไร่)

คุณทองเตียง บริบาล   คุณมนต์ตรี บริบาล

กัวหน้าฟาร์ม

119 หมู่ที่ 3 ต.ท่าค้อ อ.เบญจลักษ์ จ.ศรีสะเกษ

ฟาร์มโคขุนลูกผสมสายพันธุ์ ชาโรเลส์ - บรามันส์ - แองกัสแบรงกัส - วากิว

ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GAP

- ขุนจำหน่าย บรามันส์, ชาโรเลส์ ปีละ 600 ตัว ตัวละ 50,000 บาท นน.เฉลี่ย 500 กก./ตัว
- ขุนชำแหละขายส่ง - ขายปลีก แองกัส, แบรงกัส, วากิว ปีละ 400 ตัว ตัวละ 200,000 บาท
นน.เฉลี่ย 700 กก./ตัว
- ส่งออกวัวมีชีวิตไป คปท. (ลาว) ปีละ 600 ตัว ตัวละ 50,000 บาท นน.เฉลี่ย 500 กก./ตัว

รายได้เฉลี่ย 140 ล้านบาท/ปี (พื้นที่ประมาณ 50 ไร่)

คุณสมพงษ์ เทพอาษา

KTPUB ฟาร์ม

313 ม.4 ต.คูเมือง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

ฟาร์มโคขุนลูกผสมเลือดยุโรป พันธุ์รามันส์ - ซาโรเลส์

ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM

จำหน่ายลูกโคบรมันส์ เลือด100 (มีใบรับรอง) ปีละ 15 ตัว ราคาตัวละ 110,000 บาท
โคขุนซาโรเลส์ (F1-F2) ปีละ 15 ตัว ตัวละ 60,000 บาท นน.เฉลี่ย 600 กก./ตัว

รายได้เฉลี่ย 2,550,000 บาท/ ปี (พื้นที่ 1 ไร่)

อาจารย์โกวิท บุญเฉลียว
ที่ปรึกษาสหกรณ์โคกระบือฯ จ.อุบลราชธานี

SO FARM

59 หมู่ 8 บ้านโคกสะอาด ต.สะแกโพรง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

บุรีรัมย์ว่ากิว

ฟาร์มโคขุนลูกผสมสายพันธุ์ว่ากิว

ขุนและชำแหละขายส่ง-ขายปลีก
ปีละ 24 ตัว ตัวละ 200,000 บาท นน.เฉลี่ย 600 กก./ตัว

รายได้เฉลี่ย 4,800,000 บาท/ ปี (พื้นที่ 4 ไร่)

คุณสิทธิศักดิ์ อุณจิตต

ศรีสุขฟาร์ม

111 ม.3 ต.โคกกลาง อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์

ฟาร์มโคขุนลูกผสมสายพันธุ์ว่ากิว

ได้รับรองฟาร์มมาตรฐาน GFM

จำหน่ายลูกโคปีละ 8 ตัว ตัวละ 28,000 บาท อายุ 5 เดือน
โคขุน(F2) ชำแหละขายส่ง-ปลีก 4 ตัว ตัวละ 200,000 บาท
นน.เฉลี่ย 600 กก./ตัว

รายได้เฉลี่ย 1,024,000 บาท/ปี (พื้นที่ประมาณ 1 ไร่)

คุณเจริญ สุขวิบูลย์
ป.ร.เครือข่ายวิสาหกิจกลุ่มโคว่ากิว
บุรีรัมย์

ข้อสรุปการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อยังขาดปัจจัยส่งเสริมการเลี้ยงให้ได้ผลผลิตสูง มีต้นทุนต่ำ รวมถึงปัญหาด้านการจัดการและการตลาด แต่ปัญหาเร่งด่วนที่ควรเร่งแก้ไข อาทิ การขาดแคลนน้ำเชื้อ-พันธุ์โคเนื้อที่มีคุณภาพ ขาดองค์ความรู้และประสบการณ์ในการป้องกันและรักษาโรค การขาดแคลนอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ ขาดองค์ความรู้การบริหารจัดการต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ปัญหาการแปรรูปเนื้อโคและผลิตภัณฑ์เนื่องจากโรงฆ่าโค โรงแปรรูปตัดแต่ง ที่ได้มาตรฐาน GMP มีจำกัด ส่งผลให้เกษตรกรและผู้ประกอบการต้องรับภาระค่าขนส่งสูง ประกอบกับการส่งโคเนื้อไปยังประเทศเพื่อนบ้านถูกจำกัดจากการตรวจพบการใช้สารเร่งเนื้อแดงในโคเนื้อไทย ส่งผลกระทบต่อราคาโคเนื้อในประเทศ รวมทั้งปัญหาการลักลอบนำเข้าเนื้อเถื่อนทั้งเนื้อสุกรและเนื้อโค ล้วนส่งผลกระทบต่อราคาเนื้อโคในประเทศทั้งสิ้น

อย่างไรก็ดีโคเนื้อยังเป็นเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่น่าสนใจ เนื่องจากเกษตรกรนิยมเลี้ยงกันทั่วประเทศ โดยเฉพาะโคขุนที่แต่ละพื้นที่ก็จะมีสูตรอาหารหรือกรรมวิธีการขุนที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของเนื้อโคอย่างหลากหลาย และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้ของเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงต่อพื้นที่ 1 ไร่ โดยปลูกโรงเรือนเลี้ยงโค กั้นนช่องโคขนาด 4*3 เมตร เพื่อเลี้ยงเป็นโคขุน จะเลี้ยงได้ประมาณ 90-100 ตัว/ไร่ และแนะนำให้ปลูกพืชอาหารสัตว์ เช่น หญ้าเนเปียร์เป็นอาหารโคเพื่อลดต้นทุน การขุนโคเนื้อสายพันธุ์พันธุ์ชาโรเลส์จำนวน 30 ตัว ในระยะ 1 ปี จะมีต้นทุนเฉลี่ยที่ 1,500,000 บาท/รุ่น ประกอบด้วยค่าซื้อโค กลางน้ำเข้าขุน ค่าอาหารสัตว์ ค่ายาปฏิชีวนะ ค่าแรงงาน ค่าบริหารจัดการ ขณะที่มียรายได้จากการขายโคมีชีวิตและมูลโคเฉลี่ยราว 2,500,000 บาท คิดเป็นกำไรเฉลี่ยตัวละ 33,333 บาท ซึ่งควรส่งเสริมเป็นอาชีพหลักให้เกษตรกรในประเทศไทยต่อไป

คณะกรรมการธุรกิจปศุสัตว์และแปรรูป สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนอุตสาหกรรมโคเนื้อไทยให้มีความเข้มแข็งโดยจะประสานการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน เพื่อเป้าหมายการยกระดับเกษตรกรโคเนื้อไทยให้มีศักยภาพการผลิตสินค้าคุณภาพสูง มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างยั่งยืน

*จัดทำโดย: ฝ่ายส่งเสริมธุรกิจเกษตรและอาหาร
หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย*

Back Up

การสร้างการรับรู้ผลการดำเนินงานโครงการ

คณะกรรมการฯ นำเกษตรกร ผู้ประกอบการ นำเสนอผลการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรโคเนื้อของจังหวัดสุรินทร์ และ จังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงเสนอข้อมูลสถานการณ์สินค้าปศุสัตว์และที่เกี่ยวข้อง ในรายการหนึ่งแผ่นดิน ออกอากาศในช่อง TNN2 และรับชมย้อนหลังผ่าน Youtube ช่องรายการหนึ่งแผ่นดิน ช่อง TNN2

ตอน ความท้าทายของอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์ในยุคปัจจุบัน
รับชมที่ <https://www.youtube.com/watch?v=at-6iJyPiRO>
ออกอากาศวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566

ตอน ภาวะโลกร้อนและการปรับตัวของธุรกิจปศุสัตว์ไปสู่ปศุสัตว์สีเขียว
รับชมที่ <https://www.youtube.com/watch?v=hq8ViyP1ALU>
ออกอากาศวันที่ 12 กรกฎาคม 2565

ตอน โมเดลโคเนื้อ ตัวอย่างความสำเร็จ "1 ไร่ 1 ล้าน"
รับชมที่ <https://www.youtube.com/watch?v=WemkwhPm8DM>
ออกอากาศวันที่ 4 มกราคม 2565

ตอน ถอดรหัสเนื้อโคภูเขาไฟ อะไรๆ ก็ดีที่ศรีสะเกษ
รับชมที่ https://www.youtube.com/watch?v=a_Fli98BDO4
ออกอากาศวันที่ 22 ธันวาคม 2563

ตอน เนื้ออร่อย เนื้อดี ต้องเนื้อสะเร็นวากิว
รับชมที่ <https://www.youtube.com/watch?v=4zYgkZ2uJ88>
ออกอากาศวันที่ 13 ตุลาคม 2563

ให้สัมภาษณ์ในรายการ Exclusive Food Talk ของหอการค้าไทย ตอน โคเนื้อไทย มติใหม่ด้วยวิถี BCG นำเสนอการเลี้ยงโคเนื้อที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงสามารถนำสิ่งเหลือใช้จากการเลี้ยงโคแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ ปุ๋ยคอก, Bio-Gas รับชมได้ที่ <https://www.youtube.com/watch?v=RUXn0oFuUv8&t=4s>

ภายใต้แนวทางการทำเกษตรยุคใหม่ ที่ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดการทำเกษตรแบบเดิม โดยส่งเสริมให้เกษตรกรไทยทำการเกษตรที่มีมูลค่าสูง มุ่งเน้นให้มีการปรับปรุงวิธีการผลิต การแปรรูป การตลาด และมาตรฐานตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ผ่านรูปแบบ Model Success Case ภายใต้แนวคิด “เกษตรไทย เกษตรเท เกษตรมูลค่าสูง” จึงได้จัดทำสื่อนำเสนอผลลัพธ์ความสำเร็จของโครงการโคเนื้อนำร่องจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 ตอน เข้าชมได้ที่ <https://www.thaichamber.org/view/321>

หอการค้าไทยและสภาการค้าแห่งประเทศไทย

